

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 54

Rozeslána dne 6. října 2003

Cena Kč 85,50

O B S A H:

116. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (č. 123)

116

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 18. března 1986 byla ve Štrasburku přijata Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (č. 123).

Jménem České republiky byla Dohoda podepsána ve Štrasburku dne 9. listopadu 2000. Listina o schválení Dohody Českou republikou byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, deponitáře Dohody, dne 20. března 2003.

Při podpisu a schválení Dohody Česká republika učinila podle článku 34 odst. 1 Dohody následující výhradu k článku 15:

„Při splnění podmínek pro registraci u chovných a dodavatelských zařízení nebude jmenována osoba zodpovědná za péči o zvířata.“

Dohoda vstoupila v platnost na základě svého článku 32 odst. 1 dne 1. ledna 1991. Pro Českou republiku vstoupila v platnost podle odstavce 2 téhož článku dne 1. října 2003.

Anglické znění Dohody a její překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

European Treaty Series - No. 123

**EUROPEAN CONVENTION FOR THE
PROTECTION OF VERTEBRATE ANIMALS
USED FOR EXPERIMENTAL AND OTHER
SCIENTIFIC PURPOSES**

Strasbourg, 18.III.1986

PŘEKLAD

RADA EVROPY

Řada evropských smluv č. 123

EVROPSKÁ DOHODA O OCHRANĚ OBRATLOVCŮ
POUŽÍVANÝCH PRO POKUSNÉ A JINÉ VĚDECKÉ ÚČELY

Štrasburk 18. 3. 1986

Preamble

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Recalling that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members and that it wishes to co-operate with other States in the protection of live animals used for experimental and other scientific purposes;

Recognising that man has a moral obligation to respect all animals and to have due consideration for their capacity for suffering and memory;

Accepting nevertheless that man in his quest for knowledge, health and safety has a need to use animals where there is a reasonable expectation that the result will be to extend knowledge or be to the overall benefit of man or animal, just as he uses them for food, clothing and as beasts of burden;

Resolved to limit the use of animals for experimental and other scientific purposes, with the aim of replacing such use wherever practical, in particular by seeking alternative measures and encouraging the use of these alternative measures;

Desirous to adopt common provisions in order to protect animals used in those procedures which may possibly cause pain, suffering, distress or lasting harm and to ensure that where unavoidable they shall be kept to a minimum,

Have agreed as follows:

Part I – General principles

Article 1

- 1 This Convention applies to any animal used or intended for use in any experimental or other scientific procedure where that procedure may cause pain, suffering, distress or lasting harm. It does not apply to any non-experimental agricultural or clinical veterinary practice.
- 2 In this Convention:
  - a “animal”, unless otherwise qualified, means any live non-human vertebrate, including free-living and/or reproducing larval forms, but excluding other foetal or embryonic forms;
  - b “intended for use” means bred or kept for the purpose of sale, disposal or use in any experimental or other scientific procedure;
  - c “procedure” means any experimental or other scientific use of an animal which may cause it pain, suffering, distress or lasting harm, including any course of action intended to, or liable to, result in the birth of an animal in any such conditions, but excluding the least painful methods accepted in modern practice (that is “humane” methods) of killing or marking an animal.

PREAMBULE

Členské státy Rady Evropy, signatáři Dohody,

jsouce si vědomy toho, že cílem Rady Evropy je dosáhnout vyššího stupně jednoty jejich členských států, a že Rada Evropy si přeje spolupracovat s jinými státy v otázkách ochrany živých zvířat používaných pro pokusné účely,

uvědomující si, že člověk má mravní povinnosti respektovat všechna zvířata a brát náležitě v úvahu, že mohou trpět a pamatovat si,

připouštějící však, že člověk při získávání nových poznatků a v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví musí používat zvířata, pokud lze v rozumné míře očekávat, že výsledek rozšíří poznání nebo přinese celkový prospěch člověku nebo zvířatům, stejně jako je používá k získávání potravy a ošacení a k přepravě břemen,

rozhodly se omezit používání zvířat k pokusným a jiným vědeckým účelům s cílem nahradit je tam, kde je to proveditelné, zejména hledáním alternativních metod a jejich prosazováním,

vyjadřují přání přijmout společná ustanovení k ochraně zvířat používaných v procedurách, které mohou způsobit bolest, utrpení, úzkost nebo dlouhodobé poškození, a zajistit, aby takové procedury byly omezeny na nezbytné minimum.

Proto se dohodly následovně:

ČÁST I

Obecné zásady

Článek 1

1. Tato Dohoda se vztahuje na všechna zvířata, která se používají nebo mají být použita v pokusných nebo jiných vědeckých procedurách, pokud tyto procedury mohou vyvolat bolest, utrpení, úzkost nebo dlouhodobé poškození. Nevztahuje se na zvířata, která se nepoužívají v pokusech, a na zvířata v běžné zemědělské a veterinární praxi.

2. V této Dohodě:

- a) „zvíře“ znamená, pokud není jinak definováno, jakéhokoliv obratlovce mimo člověka, a to včetně volně žijících zvířat a larválních forem, nikoliv však fetální a embryonální formy;
- b) „určené pro použití“ znamená, že zvíře je reprodukováno nebo drženo pro účely prodeje, přenechání nebo pro použití v pokusných nebo jiných vědeckých procedurách;
- c) „procedura“ znamená jakékoliv pokusné nebo vědecké použití, které může způsobit bolest, utrpení, úzkost nebo dlouhodobé poškození včetně jakéhokoliv postupu, jehož účelem je nebo může být narození zvířete do takových podmínek, nikoliv však metody způsobující minimální bolest, které se v moderní praxi používají k usmrcování nebo značení zvířat (tzv. „humánní metody“). Procedura začíná v okamžiku, kdy je zvíře

A procedure starts when an animal is first prepared for use and ends when no further observations are made for that procedure; the elimination of pain, suffering, distress or lasting harm by the successful use of anaesthesia or analgesia or other methods does not place the use of an animal outside the scope of this definition;

- d "competent person" means any person who is considered by a Party to be competent in its territory to perform the relevant function described in this Convention;
- e "responsible authority" means, in the territory of a given Party, any authority, body or person designated for the relevant purpose;
- f "establishment" means any stable or mobile facility, any building, group of buildings or other premises, including a place which is not wholly enclosed or covered;
- g "breeding establishment" means any establishment where animals are bred with a view to their use in procedures;
- h "supplying establishment" means any establishment, other than a breeding establishment, from which animals are supplied with a view to their use in procedures;
- i "user establishment" means any establishment where animals are used in procedures;
- j "humane method of killing" means the killing of an animal with a minimum of physical and mental suffering appropriate to the species.

Article 2

A procedure may be performed for one or more of the following purposes only and subject to the restrictions laid down in this Convention:

- a
  - i avoidance or prevention of disease, ill-health or other abnormality, or their effects, in man, vertebrate or invertebrate animals or plants, including the production and the quality, efficacy and safety testing of drugs, substances or products;
  - ii diagnosis or treatment of disease, ill-health or other abnormality, or their effects, in man, vertebrate or invertebrate animals or plants;
- b detection, assessment, regulation or modification of physiological conditions in man, vertebrate and invertebrate animals or plants;
- c protection of the environment;
- d scientific research;
- e education and training;
- f forensic inquiries.

poprvé připravováno k použití, a končí v době, kdy se již nebudou dělat žádná další pozorování. Definice se vztahuje i na procedury, při nichž byly bolest, utrpení, úzkost nebo dlouhodobé poškození potlačeny použitím účinných anestetik, analgetik nebo jiných metod;

- d) „kompetentní osoba“ znamená jakoukoliv osobu, kterou stát pokládá za kompetentní k tomu, aby na jeho území vykonávala relevantní funkce popsané v Dohodě;
- e) „příslušný orgán“ znamená jakýkoliv orgán, fyzickou nebo právnickou osobu, která je na území daného státu určena pro relevantní účel;
- f) „zařízení“ znamená jakékoliv stabilní či mobilní zařízení, budovy, skupiny budov nebo jiné prostory včetně míst, která nejsou uzavřena nebo zastřešena;
- g) „chovné zařízení“ znamená zařízení, v němž jsou reprodukována zvířata pro použití v procedurách;
- h) „dodavatelské zařízení“ znamená jakékoliv zařízení mimo chovného, z něhož jsou dodávána zvířata pro použití v procedurách;
- i) „uživatelské zařízení“ znamená jakékoliv zařízení, v němž jsou zvířata používána v procedurách;
- j) „humánní metoda usmrcení“ znamená usmrcení zvířete spojené s minimálním fyzickým nebo psychickým utrpením se zřetelem na daný druh zvířete.

Článek 2

Procedura smí být provedena pouze k jednomu nebo více ze zde uvedených účelů, a to s omezeními, která obsahuje Dohoda:

- a) 1. vyvarování se nebo prevence nemocí, poruch zdraví nebo jiných anomálií nebo jejich účinků u člověka, ostatních obratlovců, bezobratlých nebo rostlin, včetně výroby a testování kvality, účinnosti a nezávadnosti léků, látek nebo výrobků,
2. diagnostika nebo léčba nemocí, poruch zdraví nebo jiných anomálií nebo jejich účinků u člověka, ostatních obratlovců, bezobratlých nebo rostlin,
- b) zjišťování, vyhodnocování, řízení nebo modifikace fyziologických stavů u člověka, obratlovců, bezobratlých nebo rostlin,
- c) ochrana životního prostředí,
- d) vědecký výzkum,
- e) výuka a výchova,
- f) soudní vyšetřování.

Article 3

Each Party undertakes to take all the necessary steps to give effect to the provisions of this Convention and to ensure an effective system of control and supervision as soon as possible and in any case within a period of five years from the date of entry into force of the present Convention in respect of that Party.

Article 4

No provision in this Convention shall affect the liberty of the Parties to adopt stricter measures for the protection of animals used in procedures or for the control and restriction of the use of animals in procedures.

Part II – General care and accommodation**Article 5**

- 1 Any animal used or intended for use in a procedure shall be provided with accommodation, an environment, at least a minimum degree of freedom of movement, food, water and care, appropriate to its health and well-being. Any restriction on the extent to which an animal can satisfy its physiological and ethological needs shall be limited as far as practicable. In the implementation of this provision, regard should be paid to the guidelines for accommodation and care of animals set out in Appendix A to this Convention.
- 2 The environmental conditions in which animals are bred, kept or used shall be checked daily.
- 3 The well-being and state of health of animals shall be observed sufficiently closely and frequently to prevent pain or avoidable suffering, distress or lasting harm.
- 4 Each Party shall determine arrangements to ensure that any defect or suffering discovered is corrected as quickly as possible.

Part III – Conduct of procedure**Article 6**

- 1 A procedure shall not be performed for any of the purposes referred to in Article 2, if another scientifically satisfactory method, not entailing the use of an animal, is reasonably and practicably available.
- 2 Each Party should encourage scientific research into the development of methods which could provide the same information as that obtained in procedures.

Article 7

When a procedure has to be performed, the choice of species shall be carefully considered and, where required, be explained to the responsible authority; in a choice between procedures, those should be selected which use the minimum number of animals, cause the least pain, suffering, distress or lasting harm and which are most likely to provide satisfactory results.

Článek 3

Každý stát podnikne nezbytné kroky k tomu, aby vyhověl ustanovením Dohody a aby zajistil účinný systém kontroly a dohledu, a to co nejdříve, nejpozději však do pěti let od data vstupu této Dohody v platnost, ve vztahu k příslušné smluvní straně.

Článek 4

Žádné ustanovení této Dohody nemůže bránit státům přijmout přísnější opatření k ochraně zvířat používaných v procedurách nebo ke kontrole a omezení používání zvířat v procedurách.

ČÁST II

Obecná péče a umístění

Článek 5

1. Každému zvířeti, které je nebo má být použito v procedurách, je třeba poskytnout umístění, prostředí, alespoň minimální volnost pohybu, potravu, vodu a péči přiměřené jeho zdraví a udržení životní pohody. Jakékoliv omezení prostoru, v němž zvíře může uspokojovat své fyziologické a etologické potřeby, má být pokud možno limitováno. Při uplatňování tohoto ustanovení je třeba dbát směrnic pro umístování a ošetřování zvířat uvedených v Příloze A Dohody.

2. Podmínky prostředí, v němž jsou zvířata reprodukována, držena nebo používána, mají být denně kontrolovány.

3. Životní pohoda a zdravotní stav zvířat mají být sledovány dostatečně často a pečlivě, aby se předešlo vyvolání bolesti, zbytečnému utrpení, úzkosti nebo dlouhodobému poškození.

4. Způsob, který zajistí, aby každý zjištěný nedostatek nebo vzniklé utrpení byly co nejrychleji korigovány, určí každý stát samostatně.

ČÁST III

Provádění procedury

Článek 6

1. Procedura nemá být provedena k žádnému z účelů uvedených v článku 2, jestliže existuje přijatelná a z vědeckého hlediska vyhovující metoda, při níž se nepoužívají zvířata.

2. Všechny státy by měly podporovat výzkum orientovaný na vývoj metod, které poskytují informace rovnocenné těm, které se získávají procedurami.

Článek 7

Má-li být provedena procedura, je třeba pečlivě zvážit výběr druhu zvířete a zdůvodnit jej příslušnému orgánu, pokud je takové zdůvodnění požadováno. Při výběru procedur má být zvolena ta, která vyžaduje nejmenší počet zvířat, způsobuje nejmenší bolest, utrpení, úzkost nebo dlouhodobé poškození a která s největší pravděpodobností poskytne uspokojivé výsledky.

Article 8

A procedure shall be performed under general or local anaesthesia or analgesia or by other methods designed to eliminate as far as practicable pain, suffering, distress or lasting harm applied throughout the procedure unless:

- a the pain caused by the procedure is less than the impairment of the animal's well-being caused by the use of anaesthesia or analgesia, or
- b the use of anaesthesia or analgesia is incompatible with the aim of the procedure. In such cases, appropriate legislative and/or administrative measures shall be taken to ensure that no such procedure is carried out unnecessarily.

Article 9

- 1 Where it is planned to subject an animal to a procedure in which it will or may experience severe pain which is likely to endure, that procedure must be specifically declared and justified to, or specifically authorised by, the responsible authority.
- 2 Appropriate legislative and/or administrative measures shall be taken to ensure that no such procedure is carried out unnecessarily.

Such measures shall include:

- either specific authorisation by the responsible authority;
- or specific declaration of such procedure to the responsible authority and judicial or administrative action by that authority if it is not satisfied that the procedure is of sufficient importance for meeting the essential needs of man or animal, including the solution of scientific problems.

Article 10

During a procedure, an animal used shall remain subject to the provisions of Article 5 except where those provisions are incompatible with the objective of the procedure.

Article 11

- 1 At the end of the procedure it shall be decided whether the animal shall be kept alive or killed by a humane method. An animal shall not be kept alive if, even though it has been restored to normal health in all other respects, it is likely to remain in lasting pain or distress.
- 2 The decision referred to in paragraph 1 of this article shall be taken by a competent person, in particular a veterinarian, or the person who, in accordance with Article 13, is responsible for, or has performed, the procedure.
- 3 Where, at the end of the procedure:
  - a an animal is to be kept alive, it shall receive the care appropriate to its state of health, be placed under the supervision of a veterinarian or other competent person and kept under conditions conforming to the requirements of Article 5. The conditions laid down in this sub-paragraph may, however, be waived where, in the opinion of a veterinarian, the animal would not suffer as a consequence of such exemption;

Článek 8

Celá procedura má být provedena v celkové nebo místní anestézii nebo za použití jiné metody omezující v co největší míře bolest, utrpení, úzkost nebo dlouhodobé poškození. Toto ustanovení se nevztahuje na případy,

- a) kdy bolest způsobená procedurou je slabší, než by bylo narušení životní pohody navozené podáním anestetika nebo analgetika, nebo
- b) kdy použití anestézie nebo analgézie je neslučitelné s cílem procedury. V takovém případě mají být podniknuta právní, anebo správní opatření k tomu, aby takové procedury nebyly prováděny zbytečně.

Článek 9

1. Jestliže má být zvíře podrobeno proceduře, která u něj vyvolá nebo může vyvolat silnou a pravděpodobně dlouhotrvající bolest, má být taková procedura specificky deklarována a zdůvodněna příslušnému orgánu, nebo tímto orgánem pro daný případ povolena.

2. Je třeba podniknout příslušná legislativní nebo správní opatření, která zajistí, aby se žádné takové procedury neprováděly zbytečně. Jedná se o tato opatření:

- oprávnění vydané pro konkrétní případ příslušným orgánem,
- zvláštní oznámení takové procedury příslušnému orgánu a podání soudní nebo správní žaloby v případě, že tento orgán není přesvědčen o tom, že procedura je dostatečně významná pro splnění nezbytných potřeb člověka nebo zvířat, včetně řešení vědeckých problémů.

Článek 10

Při provádění procedury se na používání zvířat vztahují ustanovení článku 5, pokud tato ustanovení nejsou neslučitelná s cílem procedury.

Článek 11

1. Po skončení procedury je třeba rozhodnout, zda bude zvíře ponecháno naživu, nebo zda bude humánním způsobem usmrceno. Zvíře nemá být ponecháno naživu, jestliže je pravděpodobné, že bude trvale trpět bolestí nebo úzkostí, i když v jiných ohledech by se jeho zdravotní stav normalizoval.

2. Rozhodnutí uvedené v odstavci 1 má učinit kompetentní osoba, zejména veterinář, nebo osoba, která podle článku 13 je odpovědná za proceduru nebo tuto proceduru provedla.

3. Jestliže po skončení procedury

- a) zvíře má být ponecháno naživu, má mu být poskytnuta péče přiměřená jeho zdravotnímu stavu, má zůstat pod dohledem veterináře nebo jiné kompetentní osoby a má být umístěno v podmínkách odpovídajícím požadavkům uvedeným v článku 5. Podmínky stanovené v tomto písmenu však nemusejí být dodrženy, jestliže by podle mínění veterináře zvíře v důsledku takové výjimky neutrpělo újmu;

- b an animal is not to be kept alive or cannot benefit from the provisions of Article 5 for its well-being, it shall be killed by a humane method as soon as possible.
- 4 No animal which has been used in a procedure entailing severe or enduring pain or suffering, irrespective of whether anaesthesia or analgesia was employed, shall be used in a further procedure unless it has returned to good health and well-being and either:
- a the further procedure is one in which the animal is subject throughout to general anaesthesia which is to be maintained until the animal is killed; or
  - b the further procedure will involve minor interventions only.

Article 12

Notwithstanding the other provisions of this Convention, where it is necessary for the legitimate purposes of the procedure, the responsible authority may allow the animal concerned to be set free provided that it is satisfied that the maximum practicable care has been taken to safeguard the animal's well-being. Procedures that involve setting the animal free shall not be permitted solely for educational or training purposes.

Part IV – Authorisation

Article 13

A procedure for the purposes referred to in Article 2 may be carried out by persons authorised, or under the direct responsibility of a person authorised, or if the experimental or other scientific project concerned is authorised in accordance with the provisions of national legislation. Authorisation shall be granted only to persons deemed to be competent by the responsible authority.

Part V – Breeding or supplying establishments

Article 14

Breeding and supplying establishments shall be registered with the responsible authority subject to the grant of an exemption under Article 21 or Article 22. Such registered establishments shall comply with the requirements of Article 5.

Article 15

The registration provided for in Article 14 shall specify the person in charge of the establishment, who shall be competent to administer or arrange for suitable care for animals of the species bred or kept in the establishment.

Article 16

- 1 Arrangements shall be made at registered breeding establishments to record, in respect of the animals bred there, the number and species of such animals leaving, the dates they leave and the name and address of the recipient.

b) zvíře nemá být ponecháno naživu, nebo pro ně nelze zajistit pomocí ustanovení v článku 5 životní pohodu, má být co nejdříve usmrceno humánním způsobem.

4. Žádné zvíře použité v proceduře vyvolávající silnou nebo dlouhotrvající bolest, ať již tato procedura byla, či nebyla provedena v anestézii nebo analgézii, nemá být použito v další proceduře, pokud se neobnovilo jeho zdraví a životní pohoda a

a) pokud v další proceduře nebude navozena celková anestézie, která bude udržena až do usmrcení zvířete, nebo

b) v další proceduře nebudou prováděny jen malé zákroky.

Článek 12

Je-li to pro schválený účel procedury nezbytné, může příslušný orgán bez ohledu na jiná ustanovení Dohody povolit vypuštění zvířete na svobodu, pokud bude přesvědčen o tom, že zajištění jeho životní pohody byla věnována maximální péče. Procedury, jejichž součástí je vypuštění zvířete na svobodu, nemají být prováděny jen pro výukové a výchovné účely.

ČÁST IV

Oprávnění

Článek 13

Procedura k účelu uvedenému v článku 2 může být provedena pouze oprávněnou osobou nebo pod přímou odpovědností oprávněné osoby, nebo pokud oprávnění bylo podle ustanovení vnitrostátních právních předpisů vydáno pro pokusný nebo jiný vědecký projekt. Oprávnění mají být vydávána pouze osobám, které příslušný orgán shledá kompetentními.

ČÁST V

Chovná nebo dodavatelská zařízení

Článek 14

Pokud nebyla udělena výjimka podle článku 21 nebo 22, mají být chovná a dodavatelská zařízení registrována u příslušného orgánu. Registrovaná zařízení mají splňovat požadavky uvedené v článku 5.

Článek 15

V registraci podle článku 14 má být uveden vedoucí zařízení. Vedoucím má být jmenována osoba schopná spravovat zařízení nebo zajistit vhodnou péči o zvířata toho druhu, který je v zařízení reprodukován nebo držen.

Článek 16

1. V registrovaných chovných zařízeních mají být vedeny záznamy obsahující informace o počtu a druhu odchovaných zvířat, která zařízení opustila, datum, kdy se tak stalo, a jméno a adresa příjemce zvířat.

- 2 Arrangements shall be made at registered supplying establishments to record the number and species of such animals entering and leaving, the dates of these movements, from whom the animals concerned were acquired and the name and address of the recipient.
- 3 The responsible authority shall prescribe the records which are to be kept and made available to it by the person in charge of the establishments mentioned in paragraphs 1 and 2 of this article. Such records shall be kept for a minimum of three years from the date of the last entry.

Article 17

- 1 Each dog and cat in an establishment shall be individually and permanently marked in the least painful manner possible before it is weaned.
- 2 Where an unmarked dog or cat is taken into an establishment for the first time after it has been weaned, it shall be marked as soon as possible.
- 3 Where a dog or cat is transferred from one establishment to another before it is weaned and it is not practical to mark it beforehand, a full documentary record, specifying in particular its mother, shall be kept until it can be marked.
- 4 Particulars of the identity and origin of each dog or cat shall be entered in the records of the establishment.

Part VI – User establishments

Article 18

User establishments shall be registered with or otherwise approved by the responsible authority and shall comply with the conditions laid down in Article 5.

Article 19

Provisions shall be made at user establishments for installations and equipment appropriate for the species of animals used and the performance of the procedures conducted there. The design, construction and functioning of such installations and equipment shall be such as to ensure that the procedures are performed as effectively as possible, with the object of obtaining consistent results with the minimum number of animals and the minimum degree of pain, suffering, distress or lasting harm.

Article 20

In user establishments:

- a the person or persons who are administratively responsible for the care of the animals and the functioning of the equipment shall be identified;
- b sufficient trained staff shall be provided;
- c adequate arrangements shall be made for the provision of veterinary advice and treatment;
- d a veterinarian or other competent person should be charged with advisory duties in relation to the well-being of the animals.

2. V registrovaných dodavatelských zařízeních mají být vedeny záznamy uvádějící počty a druhy zvířat, která do zařízení přicházejí a z něj odcházejí, data těchto přesunů, místo původu zvířat a jméno a adresa příjemce.

3. Příslušný orgán stanoví, jaké záznamy podle odstavců 1 a 2 má vedoucí zařízení vést a zpřístupňovat příslušnému orgánu. Tyto záznamy mají být uchovávány nejméně po dobu tří let od data poslední položky.

Článek 17

1. Všichni psi a kočky chovaní v zařízení mají být před odstavením individuálně a trvale označeni za použití co nejméně bolestivé metody.

2. Je-li do zařízení přijat poprvé po odstavu neoznačený pes nebo kočka, má být takové zvíře neprodleně označeno.

3. Pokud je z jednoho zařízení do jiného přesunut neodstavený pes nebo kočka, kteří nemohli být dříve označeni, má být o zvířeti veden úplný dokumentační záznam, v němž je zejména specifikována matka. Záznam má být uchován do doby, kdy se provede označení.

4. V záznamech zařízení mají být uvedeny podrobné údaje o identitě a původu všech koček a psů.

ČÁST VI

Uživatelské zařízení

Článek 18

Uživatelské zařízení má být registrováno u příslušného orgánu nebo tímto orgánem jinak schváleno a má splňovat požadavky uvedené v článku 5.

Článek 19

V uživatelském zařízení mají být k dispozici instalace a vybavení vhodné pro daný druh zvířete a procedury v něm prováděné. Řešení, konstrukce a funkce těchto instalací a vybavení mají být takové, aby zajišťovaly co nejefektivnější provádění procedur s cílem dosahovat odpovídající výsledky za použití minimálního počtu zvířat s minimálním stupněm bolesti, utrpení, úzkosti nebo dlouhodobého poškození.

Článek 20

V uživatelských zařízeních

- a) má být určena osoba nebo osoby odpovědné po správní stránce za péči o zvířata a za funkci technických zařízení,
- b) má být zajištěn kvalifikovaný personál,
- c) má být přiměřeným způsobem zajištěna veterinární poradenská a léčebná služba,
- d) má být pověřen veterinář nebo jiná kompetentní osoba poradenskou činností týkající se životní pohody zvířat.

Article 21

- 1 Animals of the species listed below which are for use in procedures shall be acquired directly from or originate from registered breeding establishments, unless a general or special exemption has been obtained under arrangements to be determined by the Party:

Mouse	<i>Mus musculus</i>
Rat	<i>Rattus norvegicus</i>
Guinea pig	<i>Cavia porcellus</i>
Golden hamster	<i>Mesocricetus auratus</i>
Rabbit	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Dog	<i>Canis familiaris</i>
Cat	<i>Felis catus</i>
Quail	<i>Coturnix coturnix</i>

- 2 Each Party undertakes to extend the provisions of paragraph 1 of this article to other species, in particular of the order of primates, as soon as there is a reasonable prospect of a sufficient supply of purpose-bred animals of the species concerned.
- 3 Straying animals of a domesticated species shall not be used in procedures. A general exemption made under the conditions of paragraph 1 of this article may not extend to stray dogs and cats.

Article 22

In user establishments, only animals supplied from registered breeding or supplying establishments shall be used, unless a general or special exemption has been obtained under arrangements to be determined by the Party.

Article 23

Procedures may, where authorised by the responsible authority, be conducted outside user establishments.

Article 24

Arrangements shall be made at user establishments to maintain records and make them available as required by the responsible authority. In particular, these records shall be sufficient to meet the requirements of Article 27 and, in addition, show the number and species of all animals acquired, from whom they were acquired and their date of arrival.

Part VII – Education and training**Article 25**

- 1 Procedures carried out for the purpose of education, training or further training for professions or other occupations, including the care of animals being used or intended for use in procedures, must be notified to the responsible authority and shall be carried out by or under the supervision of a competent person, who will be responsible for ensuring that the procedures comply with national legislation under the terms of this Convention.
- 2 Procedures within the scope of education, training, or further training for purposes other than those referred to in paragraph 1 above shall not be permitted.

Článek 21

1. Zvířata níže uvedených druhů mají být pro použití v procedurách získávána z registrovaných chovných zařízení, nebo mají být v takových zařízeních odchována. Z tohoto ustanovení může být poskytnuta obecná nebo zvláštní výjimka, a to způsobem, který si určí stát.

Myš	<i>Mus musculus</i>
Potkan	<i>Rattus norvegicus</i>
Morče	<i>Cavia porcellus</i>
Křeček zlatý	<i>Mesocricetus auratus</i>
Králík	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Pes	<i>Canis familiaris</i>
Kočka	<i>Felis catus</i>
Křepelka	<i>Coturnix coturnix</i>

2. Každý stát se zavazuje rozšířit ustanovení odstavce 1 tohoto článku na další druhy zvířat, zejména primáty, jakmile se stane reálným předpoklad, že bude dodáván dostatečný počet těchto zvířat chovaných pro účely procedur.

3. Toulavá zvířata domestikovaných druhů nemají být v procedurách používána. Obecná výjimka udělená za podmínek uvedených v odstavci 1 se nemá vztahovat na toulavé psy a kočky.

Článek 22

V uživatelských zařízeních mají být používána pouze zvířata dodávaná z registrovaných chovných nebo dodavatelských zařízení. Z tohoto ustanovení může být udělena obecná nebo zvláštní výjimka, a to způsobem, který si stanoví stát.

Článek 23

Procedury mohou být prováděny mimo uživatelská zařízení, vydá-li k tomu příslušný orgán oprávnění.

Článek 24

V uživatelském zařízení má být zajištěno vedení záznamů, které budou na požádání předloženy příslušnému orgánu. Tyto záznamy mají splňovat ustanovení článku 27 a navíc mají obsahovat údaje o počtu a druhu získaných zvířat, místě, z nichž byla získána, a datu jejich příchodu do zařízení.

ČÁST VII

Výuka a výchova

Článek 25

1. Procedury prováděné pro účely výuky a výchovy nebo další přípravy na povolání a jiné činnosti, včetně péče o zvířata, která jsou nebo mají být používána v procedurách, mají být oznámeny příslušnému orgánu a mají být prováděny kompetentní osobou nebo pod dohledem takové osoby. Tato osoba bude odpovědná za to, že procedury budou provedeny v souladu s národními zákony ve smyslu Dohody.

2. Procedury v rámci výuky, výchovy nebo další přípravy pro účely neuvedené v odstavci 1 nemají být povolovány.

- 3 Procedures referred to in paragraph 1 of this article shall be restricted to those absolutely necessary for the purpose of the education or training concerned and be permitted only if their objective cannot be achieved by comparably effective audio-visual or any other suitable methods.

Article 26

Persons who carry out procedures, or take part in procedures, or take care of animals used in procedures, including supervision, shall have had appropriate education and training.

Part VIII – Statistical information

Article 27

- 1 Each Party shall collect statistical information on the use of animals in procedures and this information shall where lawful be made available to the public.
- 2 Information shall be collected in respect of:
  - a the numbers and kinds of animals used in procedures;
  - b the numbers of animals in selected categories used in procedures directly concerned with medicine and in education and training;
  - c the numbers of animals in selected categories used in procedures for the protection of man and the environment;
  - d the numbers of animals in selected categories used in procedures required by law.

Article 28

- 1 Subject to requirements of national legislation relating to secrecy and confidentiality, each Party shall communicate every year to the Secretary General of the Council of Europe information in respect of the items mentioned in paragraph 2 of Article 27, presented in the form set out in Appendix B to this Convention.
- 2 The Secretary General of the Council of Europe shall publish the statistical information received from the Parties in respect of the items mentioned in paragraph 2 of Article 27.
- 3 Each Party is invited to communicate to the Secretary General of the Council of Europe the address of its national authority from which information about more comprehensive national statistics may be obtained on request. Such addresses will be contained in the publications of statistics made by the Secretary General of the Council of Europe.

Part IX – Recognition of procedures carried out in the territory of another Party

Article 29

- 1 In order to avoid unnecessary repetition of procedures required by law on health and safety, each Party shall, where practicable, recognise the results of procedures carried out in the territory of another Party.

3. Procedury definované v odstavci 1 tohoto článku mají být omezeny na minimum nezbytně nutné pro účely výuky a výchovy a mají být povolovány pouze tehdy, nelze-li jejich cíle dosáhnout srovnatelně účinnými audiovizuálními nebo jinými technikami.

Článek 26

Osoby provádějící procedury nebo podílející se na nich nebo na péči o zvířata používaná v procedurách, včetně dohledu nad nimi, mají mít odpovídající vzdělání a výchovu.

ČÁST VIII

Statistické informace

Článek 27

1. Každý stát má shromažďovat statistické údaje o používání zvířat v procedurách a tyto informace mají být přístupné veřejnosti, pokud tomu nebrání zákony státu.

2. Shromažďované informace se mají týkat

- a) počtu a druhů zvířat použitých v procedurách,
- b) počtu zvířat vybraných kategorií, která byla použita v procedurách vztahujících se přímo k lékařství a k výuce a výchově,
- c) počtu zvířat vybraných kategorií, která byla použita v procedurách týkajících se ochrany člověka nebo životního prostředí,
- d) počtu zvířat použitých v procedurách vyžádaných pro právní úkony.

Článek 28

1. Každý stát má každoročně předat generálnímu tajemníku Rady Evropy informace specifikované v odstavci 2 článku 27, pokud tomu nebrání národní zákony týkající se utajování. Informace mají být předány ve formě stanovené v Příloze B Dohody.

2. Generální tajemník Rady Evropy má informace specifikované v odstavci 2 článku 27, získané z jednotlivých států, zveřejnit.

3. Všechny státy se vyzývají, aby oznámily generálnímu tajemníku Rady Evropy adresu národního orgánu, od něhož lze na požádání získat obsáhlejší statistické údaje za daný stát. Tyto adresy budou uvedeny v publikacích připravených generálním tajemníkem Rady Evropy.

ČÁST IX

Uznávání procedur provedených na území jiného státu

Článek 29

1. Aby se předešlo opakování procedur týkajících se zákonů o zdravotní péči a bezpečnosti, mají státy, tam, kde to je možné, uznávat výsledky procedur provedených na území jiného státu.

- 2 To that end the Parties undertake, where practicable and lawful, to render each other mutual assistance, in particular by furnishing information on their legislation and administrative practice relating to the requirements for procedures to be carried out in support of submissions for registration of products, as well as factual information on procedures carried out in their territory and on authorisation or any other administrative particulars pertaining to these procedures.

Part X – Multilateral consultations

Article 30

The Parties shall, within five years from the entry into force of this Convention and every five years thereafter, or more frequently if a majority of the Parties should so request, hold multilateral consultations within the Council of Europe to examine the application of this Convention, and the advisability of revising it or extending any of its provisions. These consultations shall take place at meetings convened by the Secretary General of the Council of Europe. The Parties shall communicate the name of their representative to the Secretary General of the Council of Europe at least two months before meetings.

Part XI – Final Provisions

Article 31

This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and by the European Communities. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 32

- 1 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 31.
- 2 In respect of a Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 33

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee.
- 2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

2. K tomuto účelu se státy zavazují, že si budou v rozsahu vymezeném proveditelností a národními zákony poskytovat vzájemnou pomoc, a to zejména ve formě předávání informací o vlastních zákonech a správní praxi týkající se požadavků na procedury vykonávané na podporu předkládání výrobků k registraci, faktografických informací o procedurách provedených na vlastním území a informací o udělování oprávnění a dalších správních podrobnostech týkajících se těchto procedur.

ČÁST X

Mnohostranné konzultace

Článek 30

Smluvní strany uspořádají do pěti let od vstupu Dohody v platnost a následně každých pět let nebo častěji, pokud o to většina smluvních stran požádá, mnohostranné konzultace v rámci Rady Evropy za účelem přezkoumání provádění Dohody a vhodnosti její revize či rozšíření jakéhokoliv ustanovení. Tyto konzultace se budou konat na setkáních svolaných generálním tajemníkem Rady Evropy. Smluvní strany sdělí generálnímu tajemníkovi Rady Evropy jméno svého zástupce nejméně dva měsíce před setkáním.

ČÁST XI

Závěrečná ustanovení

Článek 31

Tato Dohoda je otevřena k podpisu členskými státními Rady Evropy a Evropských společenství. Dohoda podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 32

1. Tato Dohoda vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty od data, kdy čtyři členské státy Rady Evropy vyjádřily svůj souhlas být vázány Dohodou v souladu s ustanovením článku 31.

2. Pokud jde o signatáře, kteří vyjádří svůj souhlas být vázáni Dohodou následně, Dohoda vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty od data uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení.

Článek 33

1. Po vstupu Dohody v platnost může Výbor ministrů Rady Evropy vyzvat kterýkoliv stát, který není členem Rady Evropy, aby přistoupil k této Dohodě. Rozhodnutí o této výzvě se přijímá většinou hlasů, jak stanoví článek 20 d Statutu Rady Evropy a jednomyslným hlasováním zástupců států oprávněných zasedat ve Výboru.

2. Ve vztahu k přistupujícímu státu Dohoda vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty od data uložení listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Article 34

- 1 Any Signatory may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more reservations. No reservations may, however, be made in respect of Articles 1 to 14 or Articles 18 to 20.
- 2 Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.
- 3 A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision insofar as it has itself accepted it.

Article 35

- 1 Any Signatory may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 36

- 1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 37

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Communities and any State which has acceded to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 32, 33 and 35;

Článek 34

1. Každý signatářský stát může při podpisu nebo při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu, učinit jednu nebo více výhrad. Žádná výhrada nemůže být však učiněna ve vztahu k článkům 1 až 14 nebo k článkům 18 až 20.

2. Každá smluvní strana, která učinila výhradu podle předcházejícího odstavce, může ji zcela nebo zčásti odvolat oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Odvolání výhrady vstoupí v platnost dnem přijetí tohoto oznámení generálním tajemníkem.

3. Smluvní strana, která učinila výhradu ve vztahu k ustanovení této Dohody, se nemůže domáhat použití tohoto ustanovení jinou smluvní stranou. Pokud však její výhrada byla jen částečná nebo podmíněná, může se domáhat aplikace těch částí ustanovení, které sama přijala.

Článek 35

1. Kterýkoliv stát může při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu vymezit území, na kterém nebo kterých se bude tato Dohoda používat.

2. Kterákoliv smluvní strana může kdykoliv později prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy rozšířit působnost této Dohody na jakékoliv jiné území uvedené v tomto prohlášení. Ve vztahu k tomuto území vstoupí Dohoda v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty od data doručení tohoto oznámení generálnímu tajemníkovi.

3. Kterékoliv prohlášení učiněné podle předchozích odstavců může být ohledně jakéhokoliv území uvedeného v takovém prohlášení odvoláno na základě oznámení adresovaného generálnímu tajemníkovi. Odvolání nabude účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty od data doručení tohoto oznámení generálnímu tajemníkovi.

Článek 36

1. Kterákoliv smluvní strana může kdykoliv vypovědět tuto Dohodu oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Výpověď nabude účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty od data doručení tohoto oznámení generálnímu tajemníkovi.

Článek 37

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady Evropy, Evropským společenstvím a každému státu, který přistoupil k této Dohodě:

- a) každý podpis;
- b) každé uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu;
- c) každé datum vstupu této Dohody v platnost v souladu s články 32, 33 a 35;

d any other act, notification or communication relating to this Convention;

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 18th day of March 1986, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the European Communities and to any State invited to accede to this Convention.

d) každý jiný úkon, oznámení nebo sdělení vztahující se k Dohodě.

Na důkaz toho níže podepsaní, jsouce k tomu řádně zmocněni, podepsali tuto Dohodu.

Dáno ve Štrasburku dne 18. března 1986 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy předá ověřený opis každému členskému státu Rady Evropy, Evropským společenstvím a každému státu, který byl přizván k přístupu k této Dohodě.

APPENDIX A

Guidelines for accomodation and care of animals
(Article 5 of the Convention)

PŘÍLOHA A
POKYNY PRO UMÍSTĚNÍ ZVÍŘAT A PÉČI O NĚ
(Článek 5 Dohody)

Introduction

1. *The physical facilities*
  - 1.1. Functions and general design
  - 1.2. Holding rooms
  - 1.3. Laboratories and general and special purpose procedure rooms
  - 1.4. Service rooms
2. *The environment in the holding rooms and its control*
  - 2.1. Ventilation
  - 2.2. Temperature
  - 2.3. Humidity
  - 2.4. Lighting
  - 2.5. Noise
  - 2.6. Alarm systems
3. *Care*
  - 3.1. Health
  - 3.2. Capture
  - 3.3. Packing and transport conditions
  - 3.4. Reception and unpacking
  - 3.5. Quarantine, isolation and acclimatisation
  - 3.6. Caging
  - 3.7. Feeding
  - 3.8. Water
  - 3.9. Bedding
  - 3.10. Exercising and handling
  - 3.11. Cleaning
  - 3.12. Humane killing of animals

OBSAH

Úvod

1. Fyzická zařízení
  - 1.1. Funkce a obecné řešení
  - 1.2. Místnosti pro chov
  - 1.3. Laboratoře a místnosti pro obecné a zvláštní postupy
  - 1.4. Servisní místnosti
2. Prostředí v místnostech pro chov a jeho úprava
  - 2.1. Větrání
  - 2.2. Teplota
  - 2.3. Vlhkost
  - 2.4. Osvětlení
  - 2.5. Hluk
  - 2.6. Poplachové systémy
3. Péče
  - 3.1. Zdraví
  - 3.2. Chytání
  - 3.3. Balení a přeprava
  - 3.4. Přejímka a vybalování
  - 3.5. Karanténa, izolace a aklimatizace
  - 3.6. Umísťování v klecích
  - 3.7. Krmení
  - 3.8. Voda
  - 3.9. Podestýlka
  - 3.10. Tělesný pohyb a manipulace
  - 3.11. Čištění
  - 3.12. Humánní usmrcování zvířat

Introduction

- 1 The member States of the Council of Europe have decided that it is their aim to protect live animals used for experimental and other scientific purposes to ensure that any possible pain, suffering, distress or lasting harm inflicted upon them, as a consequence of procedures being conducted upon them, shall be kept at a minimum.
- 2 It is true that some procedures are conducted under field conditions on free-living, self-supporting, wild animals, but such procedures are relatively few in number. The great majority of animals used in procedures must for practical reasons be kept under some sort of physical control in facilities ranging from outdoor corrals to cages for small animals in a laboratory animal house. This is a situation where there are highly conflicting interests. On the one hand, the animal whose needs in respect of movement, social relations and other manifestations of life must be restricted, on the other hand, the experimenter and his assistants who demand full control of the animal and its environment. In this confrontation of interests the animal may sometimes be given secondary consideration.
- 3 Therefore, the European Convention for the Protection of Vertebrate Animals Used for Experimental or Other Scientific Purposes provides in Article 5 that: "Any animal used or intended for use in a procedure shall be provided with accommodation, an environment, at least a minimum degree of freedom of movement, food, water and care, appropriate to its health and well-being. Any restriction on the extent to which an animal can satisfy its physiological and ethological needs shall be limited as far as practicable."
- 4 This appendix draws up certain guidelines based on present knowledge and practice for the accommodation and care of animals. It explains and supplements the basic principles adopted in Article 5. The object is thus to help authorities, institutions and individuals in their pursuit of the aims of the Council of Europe in this matter.
- 5 Care is a word which, when used in connection with animals intended for or in actual use in procedures, covers all aspects of the relationship between animals and man. Its substance is the sum of material and non-material resources mobilised by man to obtain and maintain an animal in a physical and mental state where it suffers least and performs best in procedures. It starts from the moment the animal is destined to be used in procedures and continues until it is humanely killed or otherwise disposed of by the establishment in accordance with Article 11 of the Convention after the close of the procedure.
- 6 The appendix aims to give advice about the design of appropriate animal quarters. There are, however, several methods of breeding and keeping laboratory animals that differ chiefly in the degree of control of the microbiological environment. It has to be borne in mind that the staff concerned will sometimes have to judge from the character and condition of the animals where the recommended standards of space may not be sufficient, as with especially aggressive animals. In applying the guidelines described in this appendix, the requirements of each of these situations should be taken into account. Furthermore, it is necessary to make clear the status of these guidelines. Unlike the provisions of the Convention itself, they are not mandatory: they are recommendations to be used with discretion, designed as guidance to the practices and standards which all concerned should conscientiously strive to achieve. It is for this reason that the term "should" has had to be used throughout the text even where "must" might seem to be the more appropriate word. For example, it is self-evident that food and water must be provided (see 3.7.2 and 3.8).
- 7 Finally, for practical and financial reasons, existing animal quarters' equipment should not need to be replaced before it is worn out, or has otherwise become useless. Pending replacement with equipment conforming with the present guidelines, these should as far as practicable be complied with by adjusting the numbers and sizes of animals placed in existing cages and pens.

PŘEDMLUVA

1. Členské země Rady Evropy se rozhodly, že jejich cílem je chránit živá zvířata používaná pro pokusné a jiné vědecké účely tak, aby bylo zajištěno, že bolest, utrpení, úzkost nebo trvalé poškození, kterým jsou vystavena při procedurách na nich prováděných, byly omezeny na minimum.

2. Je pravdou, že některé postupy se provádějí na volně žijících, na člověku nezávislých divokých zvířatech, avšak takových postupů je relativně málo. Naprostá většina zvířat používaných v procedurách musí být z praktických důvodů chována za řízených podmínek v zařízeních, jejichž typy mohou být velmi různé, od ohrad pod širým nebem až po klece ve zvěřincích pro laboratorní zvířata. Toto je situace, v níž existují silně konfliktní zájmy. Na jedné straně jsou zvířata, jejichž potřeba volného pohybu a sociálních kontaktů a jiné projevy života musí být omezeny, na druhé straně je experimentátor a jeho asistenti, kteří požadují úplnou kontrolu nad zvířetem a jeho prostředím. V této konfrontaci může někdy docházet k tomu, že zájmy zvířat jsou pokládány za sekundární.

3. Z tohoto důvodu je v článku 5 Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných k pokusným a jiným vědeckým účelům ustanovení, které zní: „Každému zvířeti, které je nebo má být použito v procedurách, je třeba poskytnout umístění, prostředí, alespoň minimální volnost pohybu, potravu, vodu a péči přiměřené jeho zdraví a udržení životní pohody. Jakékoliv omezení prostoru, v němž zvíře může uspokojovat své fyziologické a etologické potřeby, má být pokud možno limitováno.“

4. V této Příloze jsou uvedeny některé směrnice pro umístění a péči o zvířata, které se zakládají na současných poznatcích a praxi. Jsou zde vysvětleny a rozvedeny základní principy přijaté v článku 5. Účelem Přílohy je tedy pomoci orgánům, institucím a jednotlivcům při naplňování cílů Rady Evropy v tomto směru.

5. Péče je pojem, který v souvislosti se zvířaty určenými k procedurám nebo v těchto procedurách použitých zahrnuje veškeré aspekty vztahů mezi zvířaty a člověkem. Jeho podstatou je souhrn materiálních a nemateriálních zdrojů použitých člověkem, aby byla zvířata získána a udržena v takovém tělesném a duševním stavu, který je spojen s minimálním utrpením a dává nejlepší předpoklady pro procedury. Péče začíná v okamžiku, kdy je zvíře určeno k použití v proceduře, a pokračuje až do okamžiku, kdy je zvíře po skončení procedury humánním způsobem usmrceno nebo jiným způsobem odpovídajícím článku 11 Dohody odstraněno.

6. Snahou Přílohy je poskytnout pokyny týkající se náležitého uspořádání zvěřinců. Existují ovšem různé metody reprodukce a držení laboratorních zvířat, které se navzájem liší zejména v míře řízení mikrobiálního prostředí. Je třeba brát v úvahu, že personál bude muset někdy sám podle vlastností a stavu zvířete rozhodovat v případech, kdy doporučené standardy nemusejí vyhovovat, jak je tomu například u agresivních zvířat. Při používání směrnic je nutno brát v úvahu požadavky každé z takových situací. Dále je třeba mít jasno o statutu těchto směrnic. Na rozdíl od ustanovení Dohody není stanoveno, že se tyto směrnice musí dodržovat, jedná se o doporučení, která mají být používána na základě vlastní úvahy jako vodítka pro praxi, a standardy, o jejichž dosažení by měli všichni zúčastnění vědomě usilovat. Z tohoto důvodu je také v celém textu používán podmíňovací způsob „měl by“ i v místech, kde by se zdál být vhodnější výraz „musí“. Tak například je zcela zřejmé, že krmivo a voda musí být poskytnuty (viz 3.7.2. a 3.8.).

7. Z praktických i ekonomických důvodů by stávající zvěřince neměly být nahrazovány, dokud nejsou zcela opotřebeny nebo se z jiných důvodů staly zbytečnými. Dokud nebudou nahrazeny zařízeními odpovídajícími platným směrnicím, měly by stávající zvěřince být podle možností uvedeny do souladu tím, že budou s přihlédnutím k tělesným rozměrům upraveny počty zvířat umístěných ve stávajících klecích, resp. kotcích.

Definitions

In this Appendix A, in addition to the definitions contained in Article 1.2 of the Convention:

- a "holding rooms" mean rooms where animals are normally housed, either for breeding and stocking or during the conduct of a procedure;
- b "cage" means a permanently fixed or movable container that is closed by solid walls and, at least on one side, by bars or meshed wire or, where appropriate, nets and in which one or more animals are kept or transported; depending on the stocking density and the size of the container, the freedom of movement of the animals is relatively restricted;
- c "pen" means an area enclosed, for example, by walls, bars or meshed wire in which one or more animals are kept; depending on the size of the enclosure and the stocking density the freedom of movement of the animals is usually less restricted than in a cage;
- d "run" means an area closed, for example, by fences, walls, bars or meshed wire and frequently situated outside permanently fixed buildings in which animals kept in cages or pens can move freely during certain periods of time in accordance with their ethological and physiological needs, such as exercise;
- e "stall" means a small enclosure with three sides, usually a feed-rack and lateral separations, where one or two animals may be kept tethered.

1 The physical facilities

1.1. Functions and general design

- 1.1.1. Any facility should be so constructed as to provide a suitable environment for the species housed. It should also be designed to prevent access by unauthorised persons.

Facilities that are part of a larger building complex should also be protected by proper building measures and arrangements that limit the number of entrances and prevent unauthorised traffic.

- 1.1.2. It is recommended that there should be a maintenance programme for the facilities in order to prevent any defect of equipment.

1.2. Holding rooms

- 1.2.1. All necessary measures should be taken to ensure regular and efficient cleaning of the rooms and the maintenance of a satisfactory hygienic standard. Ceilings and walls should be damage-resistant with a smooth, impervious and easily washable surface. Special attention should be paid to junctions with doors, ducts, pipes and cables. Doors and windows, if any, should be constructed or protected so as to keep out unwanted animals. Where appropriate, an inspection window may be fitted in the door. Floors should be smooth, impervious and have a non-slippery, easily washable surface which can carry the weight of racks and other heavy equipment without being damaged. Drains, if any, should be adequately covered and fitted with a barrier which will prevent animals from gaining access.

DEFINICE

Kromě definic uvedených v článku 1 odst. 2 Dohody jsou v Příloze A uvedeny ještě tyto:

- a) „prostory pro zvířata“ jsou prostory, v nichž jsou zvířata umísťována pro chov nebo držena jako zásoba nebo během provádění procedur;
- b) „klec“ označuje prostor pevnou nebo přemístitelnou, která je omezena pevnými stěnami a nejméně na jedné straně tyčemi nebo drátěným pletivem nebo, je-li třeba, sítěmi a v níž je umístěno jedno nebo více zvířat; počtem zvířat a velikostí prostoru je volnost pohybu zvířat relativně omezená;
- c) „box“ označuje plochu omezenou např. stěnami, tyčemi nebo drátěným pletivem, na níž je umístěno jedno nebo více zvířat; podle velikosti oplocené plochy a počtu zvířat je jejich volnost pohybu méně omezena než v kleci;
- d) „výběh“ označuje plochu omezenou např. ploty, stěnami, tyčemi nebo drátěným pletivem, která je často založena pod širým nebem a na níž se zvířata držena v klecích nebo boxech po určitou dobu, podle svých etologických a fyziologických potřeb, jako je pud pohybu, mohou volně pohybovat;
- e) „stání“ označuje malou na třech stranách ohraničenou prostor, normálně s jedním držákem na pící a po stranách s dělicími stěnami, v níž je uvázáno jedno nebo dvě zvířata.

1. FYZICKÁ ZAŘÍZENÍ

1.1. Funkce a obecné řešení

1.1.1. Každé zařízení by mělo být konstruováno tak, aby umístěnému zvířecímu druhu poskytovalo přiměřený životní prostor. Kromě toho by mělo být utvářeno tak, aby nepovolané osoby neměly přístup.

Zařízení, která patří k většímu komplexu budov, by kromě toho měla být chráněna vlastními stavebními opatřeními a úpravami, jimiž by byl omezen počet vchodů a zamezen průchod nepovolaných osob.

1.1.2. Doporučuje se předcházet škodám na zařízení pomocí programu údržby.

1.2. Místnosti pro chov

1.2.1. K zajištění pravidelného a účinného čištění prostor a k udržování uspokojivých hygienických směrných hodnot by měla být učiněna všechna potřebná opatření. Stropy a stěny by měly být pevné a opatřené hladkým, nepropustným a lehko omyvatelným povrchem. Zvláštní pozornost by se měla věnovat stykovým místům s dveřmi, kanály, rourami a kabely. Jsou-li přítomny dveře a okna, měly by být konstruovány nebo chráněny tak, aby dovnitř nemohla vniknout nežádoucí zvířata, popřípadě může být do dveří zabudováno kontrolní okno. Podlahy by měly být hladké a nepropustné a mít nekluzký, lehko omyvatelný povrch, který snese hmotnost podstavce nebo jiných těžkých předmětů, aniž by se poškodil. Jsou-li přítomny odtoky, měly by být vhodným způsobem přikryty a utěsněny, aby tudíž nemohla dovnitř vnikat zvířata.

- 1.2.2. Rooms where the animals are allowed to run freely should have walls and floors with a particularly resistant surface material to stand up to the heavy wear and tear caused by the animals and the cleaning process. The material should not be detrimental to the health of the animals and be such that the animals cannot hurt themselves. Drains are desirable in such rooms. Additional protection should be given to any equipment or fixtures so that they may not be damaged by the animals or hurt the animals themselves. Where outdoor exercise areas are provided measures should be taken when appropriate to prevent access by the public and animals.
- 1.2.3. Rooms intended for the holding of farm animals (cattle, sheep, goats, pigs, horses, poultry, etc.) should at least conform with the standards laid down in the European Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes and by national veterinary and other authorities.
- 1.2.4. The majority of holding rooms are usually designed to house rodents. Frequently such rooms may also be used to house larger species. Care should be taken not to house together species which are incompatible.
- 1.2.5. Holding rooms should be provided with facilities for carrying out minor procedures and manipulations, where appropriate.
- 1.3. Laboratories and general and special purpose procedure rooms
  - 1.3.1. At breeding or supplying establishments suitable facilities for making consignments of animals ready for dispatch should be made available.
  - 1.3.2. All establishments should also have available as a minimum laboratory facilities for the carrying out of simple diagnostic tests, post-mortem examinations, and/or the collection of samples which are to be subjected to more extensive laboratory investigations elsewhere.
  - 1.3.3. Provision should be made for the receipt of animals in such a way that incoming animals do not put at risk animals already present in the facility, for example by quarantining. General and special purpose procedure rooms should be made available for situations where it is undesirable to carry out the procedures or observations in the holding room.
  - 1.3.4. There should be appropriate accommodation for enabling animals which are ill or injured to be housed separately.
  - 1.3.5. Where appropriate, there should be provision for one or more separate rooms suitably equipped for the performance of surgical procedures under aseptic conditions. There should be facilities for post-operative recovery where this is warranted.
- 1.4. Service rooms
  - 1.4.1. Store rooms for food should be cool and dry, vermin and insect proof and those for bedding, dry, vermin and insect proof. Other materials, which may be contaminated or present a hazard, should be stored separately.
  - 1.4.2. Store rooms for clean cages, instruments and other equipment should be available.

1.2.2. Stěny a podlahy v prostorách, kde se mohou zvířata volně pohybovat, by měly být opatřeny obzvlášť odolným povlakem, který by nepodléhal silnému opotřebování zvířaty i čistícím pracím. Materiál by měl být pro zvířata zdravotně neškodný a neměl by je zraňovat. V takových prostorách jsou žádoucí odtoky. Nástroje a vybavení by měly být obzvlášť chráněny, aby je zvířata nemohla poškodit nebo se sama o ně poranit. Jsou-li k dispozici plochy pro pohyb pod širým nebem, měla by být učiněna opatření, aby se zamezil přístup veřejnosti a cizím zvířatům.

1.2.3. Prostory, v nichž se mají držet hospodářská užitková zvířata (skot, ovce, kozy, prasata, koně, kuřata atd.), by měly odpovídat přinejmenším směrným hodnotám, jež byly stanoveny v Evropské dohodě o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely, jakož i veterinárními a jinými úřady jednotlivých států.

1.2.4. Většina prostor určených pro držení zvířat je normálně plánována pro držení hlodavců. Často mohou být tyto prostory používány též pro umístění větších druhů zvířat. Je třeba dbát na to, aby nebyly spolu umístěny druhy, které se vzájemně nesnášejí.

1.2.5. Prostory pro zvířata mohou mít popřípadě k dispozici zařízení k provádění menších procedur a zákroků.

1.3. Laboratoře a místnosti pro obecné a zvláštní postupy

1.3.1. U chovných a dodavatelských zařízení by mělo existovat náležité vybavení pro zásilky a transporty zvířat.

1.3.2. Všechna zařízení by měla disponovat přinejmenším laboratoří s vybavením pro provádění jednoduchých diagnostických testů, pitev nebo pro odebírání vzorků, které budou podrobeny jinde důkladnějším laboratorním vyšetřením.

1.3.3. Pro příjem nových zvířat by měla být připravena opatření, jako např. karanténní místnost, jimiž se má zabránit, aby zvířata již žijící v zařízení byla ohrožována nově přichozími. Mají být k dispozici zvláštní místnosti pro případy, při nichž není žádoucí provádět procedury nebo pozorování v prostorách pro zvířata.

1.3.4. Pro nemocná nebo poraněná zvířata by měly být k dispozici odpovídající prostory, aby mohla být umístěna odděleně.

1.3.5. Případně mohou být k dispozici operační místnosti (jedna nebo více) vybavené příslušnými potřebami k provádění chirurgických výkonů za aseptických podmínek. V případě potřeby mají být k dispozici prostory, v nichž se zvířata po operativních zákrocích mohou zotavovat.

1.4. Servisní místnosti

1.4.1. Místnosti, ve kterých se skladují krmiva, by měly být chladné, suché a chráněné proti hmyzu a jiným škůdcům; místnosti sloužící jako sklady steliva by měly být suché a chráněné proti hmyzu a jiným škůdcům. Látky, které by mohly být znečištěné nebo představovat nebezpečí, mají být skladovány odděleně.

1.4.2. Mají být k dispozici místnosti ke skladování čistých klecí, nástrojů a jiného vybavení.

- 1.4.3. The cleaning and washing room should be large enough to accommodate the installations necessary to decontaminate and clean used equipment. The cleaning process should be arranged so as to separate the flow of clean and dirty equipment to prevent the contamination of newly cleaned equipment. Walls and floors should be covered with a suitably resistant surface material and the ventilation system should have ample capacity to carry away the excess heat and humidity.
- 1.4.4. Provision should be made for the hygienic storage and disposal of carcasses and animal waste. If incineration on the site is not possible or desirable, suitable arrangements should be made for the safe disposal of such material having regard to local regulation and by-laws. Special precautions should be taken with highly toxic or radioactive waste.
- 1.4.5. The design and construction of circulation areas should correspond to the standards of the holding rooms. The corridors should be wide enough to allow easy circulation of movable equipment.

2 The environment in the holding room and its control

2.1. Ventilation

- 2.1.1. Holding rooms should have an adequate ventilation system which should satisfy the requirements of the species housed. The purpose of the ventilation system is to provide fresh air and to keep down the level of odours, noxious gases, dust and infectious agents of any kind. It also provides for the removal of excess heat and humidity.
- 2.1.2. The air in the room should be renewed at frequent intervals. A ventilation rate of 15-20 air changes per hour is normally adequate. However, in some circumstances, where stocking density is low, 8-10 air changes per hour may suffice or mechanical ventilation may not even be needed at all. Other circumstances may necessitate a much higher rate of air change. Recirculation of untreated air should be avoided. However, it should be emphasised that even the most efficient system cannot compensate for poor cleaning routines or negligence.
- 2.1.3. The ventilation system should be so designed as to avoid harmful draughts.
- 2.1.4. Smoking in rooms where there are animals should be forbidden.

2.2. Temperature

- 2.2.1. Table 1 gives the range within which it is recommended that the temperature should be maintained. It should also be emphasised that the figures apply only to adult, normal animals. Newborn and young animals will often require a much higher temperature level. The temperature of the premises should be regulated according to possible changes in the animals' thermal regulation which may be due to special physiological conditions or to the effects of the procedures.
- 2.2.2. Under the climatic conditions prevailing in Europe it may be necessary to provide a ventilation system having the capacity both to heat and cool the air supplied.
- 2.2.3. In user establishments a precise temperature control in the holding rooms may be required, because the environmental temperature is a physical factor which has a profound effect on the metabolism of all animals.

1.4.3. Místnost pro čištění a mytí by měla být tak velká, aby se v ní dala umístit zařízení pro čištění a dezinfekci použitého nářadí. Provoz při čištění by měl být organizován tak, že čisté nářadí je dopravováno odděleně od znečištěného, aby se zabránilo kontaminaci čerstvě vyčištěného nářadí. Stěny a podlahy by měly být opatřeny povrchem z náležitě odolného materiálu a větrací systém by měl být proveden tak, aby odváděl přebytečné teplo a vlhko.

1.4.4. Pro hygienické uskladňování a odstraňování mrtvých zvířat a zvířecích odpadků by měla být učiněna potřebná opatření. Není-li spalování na místě možné nebo žádoucí, musí být učiněna odpovídající opatření pro bezpečné odstraňování takovýchto hmot se zřetelem k místním ustanovením a obecním nařízením. Obzvláštní bezpečností opatření by měla být dodržována při vysoce toxických nebo radioaktivních odpadech.

1.4.5. Uspořádání a provedení spojovacích cest by mělo odpovídat normám pro zvířince. Chodby by měly být tak široké, aby pohyblivé příslušenství mohlo být snadno dopravováno.

2. PROSTŘEDÍ V MÍSTNOSTECH PRO CHOV A JEHO ÚPRAVA

2.1. Větrání

2.1.1. Zvířince by měly disponovat přiměřeným větracím systémem, který odpovídá nárokům umístěných druhů. Větracím systémem má být přiváděn čerstvý vzduch a odváděny pachy, škodlivé plyny, prach a choroboplodné zárodky všeho druhu, pokud je to možné. Systém slouží také k odstraňování nadbytečného tepla a vlhkosti.

2.1.2. Vzduch v místnostech by měl být často vyměňován. Míra 15 – 20 výměn vzduchu za hodinu je přiměřená. Za určitých podmínek, kdy je hustota obsazení nízká, může však postačit 8 až 10 výměn vzduchu za hodinu, nebo by i případně bylo možno od nuceného větrání zcela upustit. Za jiných okolností mohla by být žádoucí podstatně vyšší míra výměny vzduchu. Recirkulaci nevyčištěného vzduchu by mělo být zabráněno. Třeba však poukázat na to, že ani neúčinnější větrací systém není náhradou za špatné praktiky při čištění a za nedbalost.

2.1.3. Větrací systém by měl být uspořádán tak, aby se zabránilo škodlivému průvanu.

2.1.4. V místnostech, kde jsou umístěna zvířata, by mělo být zakázáno kouření.

2.2. Teplota

2.2.1. Tabulka 1 udává doporučený rozsah teploty, který by měl být dodržován. Kromě toho by se mělo poukázat na to, že tyto hodnoty platí pouze pro dospělá, normální zvířata. Novorozená a mladá zvířata často potřebují mnohem vyšší teploty. Teplota v místnostech by měla být regulována ve shodě s možnými změnami v tepelném režimu zvířat, které vycházejí z určitých fyziologických podmínek nebo které mají svou příčinu v procedurách.

2.2.2. Vzhledem ke klimatickým podmínkám převládajícím v Evropě je žádoucí větrací systém, který je zařízen tak, že přiváděný vzduch může být jak ohříván, tak chlazen.

2.2.3. V uživatelských zařízeních může být žádoucí přesná regulace teploty ve zvířincích, protože teplota okolí je fyzikální faktor, který silně ovlivňuje látkovou výměnu u zvířat.

2.3. Humidity

Extreme variations in relative humidity (RH) have an adverse effect on the health and well-being of animals. It is therefore recommended that the RH level in holding rooms should be appropriate to the species concerned and should ordinarily be maintained at 55% +/- 10%. Values below 40% and above 70% RH for prolonged periods should be avoided.

2.4. Lighting

In windowless rooms, it is necessary to provide controlled lighting both to satisfy the biological requirements of the animals and to provide a satisfactory working environment. It is also necessary to have a control of the intensity and of the light-dark cycle. When keeping albino animals, one should take into account their sensitivity to light (see also 2.6).

2.5. Noise

Noise can be an important disturbing factor in the animal quarters. Holding rooms and procedure rooms should be insulated against loud noise sources in the audible and in the higher frequencies in order to avoid disturbances in the behaviour and the physiology of the animals. Sudden noises may lead to considerable change in organ functions but, as they are often unavoidable, it is sometimes advisable to provide holding and procedure rooms with a continuous sound of moderate intensity such as soft music.

2.6. Alarm systems

A facility housing a large number of animals is vulnerable. It is therefore recommended that the facility is duly protected by the installation of devices to detect fires and the intrusion of unauthorised persons. Technical defects or a break-down of the ventilation system is another hazard which could cause distress and even the death of animals, due to suffocation and overheating or, in less serious cases, have such negative effects on a procedure that it will be a failure and have to be repeated. Adequate monitoring devices should therefore be installed in connection with the heating and ventilation plant to enable the staff to supervise its operation in general. If warranted, a stand-by generator should be provided for the maintenance of life support systems for the animals and lighting in the event of a break-down or the withdrawal of supply. Clear instructions on emergency procedures should be prominently displayed. Alarms for fish tanks are recommended in case of failure of the water supply. Care should be taken to ensure that the operation of an alarm system causes as little disturbance as possible to the animals.

3 Care

3.1. Health

3.1.1. The person in charge of the establishment should ensure regular inspection of the animals and supervision of the accommodation and care by a veterinarian or other competent person.

3.1.2. According to the assessment of the potential hazard to the animals, appropriate attention should be paid to the health and hygiene of the staff.

2.3. Vlhkost

Extrémní výkyvy relativní vlhkosti vzduchu mají negativní účinky na zdraví a tělesnou pohodu zvířat. Je proto třeba doporučit, aby relativní vlhkost vzduchu ve zvěřincích byla přizpůsobena potřebám příslušných druhů zvířat; normálně by se měla udržovat na 55 % $\pm$ 10 %. Déle trvající relativní vlhkost vzduchu pod 40 % a nad 70 % by měla být vyloučena.

2.4. Osvětlení

V místnosti bez oken je umělé osvětlení nutné jak pro uspokojení biologických potřeb zvířat, tak k zajištění dostatečných pracovních podmínek. Kromě toho je nutná regulace intenzity světla a dodržování rytmu den-noc. Při chovu albinů by měl být brán zřetel na citlivost těchto zvířat vůči světlu (srov. č. 2.6.).

2.5. Hluk

Hluk může představovat velmi rušivý faktor v chovech zvířat. Zvěřince a místnosti, ve kterých se provádějí procedury, by měly být izolovány od zdrojů zvuku ve slyšitelné nebo ultrazvukové oblasti, aby chování a fyziologie zvířat nebyly rušeny. Náhle vznikající hluk může vést ke značným změnám ve funkci orgánů; protože však jej nelze vždy vyloučit, je někdy doporučováno ve zvěřincích a v místnostech, kde se provádějí procedury, udržovat určitou mírnou hladinu hluku, např. tlumenou hudbou.

2.6. Poplachové systémy

Zařízení, ve kterém je umístěno mnoho zvířat, má své slabiny. Je proto žádoucí chránit takové zařízení instalací vhodného systému, který hlásí požár stejně jako vniknutí nepovolaných osob. Technické chyby nebo výpadek větracího systému představují další nebezpečí, které může pro zvířata znamenat utrpení nebo i smrt následkem zadušení nebo nadměrného horka nebo které se může v méně závažných případech projevit na proceduře tak negativně, že selže a musí být opakována. Proto by měly být vhodné kontrolní systémy instalovány ve spojení s klimatizačním zařízením, aby personál mohl sledovat jejich normální provoz. Případně by měl být k dispozici agregát pro náhradní výrobu proudu, aby systémy, na kterých závisí přežití zvířat, a osvětlení v případě výpadku proudu dále pracovaly. Jednoznačné pokyny pro nouzové případy by měly být viditelné a zřetelně umístěny. Pro nádrže, v nichž jsou umístěny ryby, se doporučují poplašné systémy, které hlásí poruchy a selhání v zásobování vodou. Mělo by se pečlivě dbát na to, aby provoz poplašných systémů co možno nejméně rušil zvířata.

3. PÉČE

3.1. Zdraví

3.1.1. Osoba zodpovědná za zařízení by se měla starat o to, aby bylo zajištěno pravidelné ošetřování zvířat a dohled na jejich umístění a péči o ně prostřednictvím veterináře nebo jiné kvalifikované osoby.

3.1.2. Měla by být věnována příslušná pozornost zdraví a hygieně personálu po té stránce, jež by mohla znamenat potenciální nebezpečí pro zvířata.

3.2. Capture

Wild and feral animals should be captured only by humane methods and by experienced persons who have a thorough knowledge of the habits and habitats of the animals to be caught. If an anaesthetic or any other drug has to be used in the capturing operation, it should be administered by a veterinarian or other competent person. Any animal which is seriously injured should be presented as soon as possible to a veterinarian for treatment. If the animal, in the opinion of the veterinarian, can only go on living with suffering or pain it should be killed at once by a humane method. In the absence of a veterinarian, any animal which may be seriously injured should be killed at once by a humane method.

3.3. Packing and transport conditions

All transportation is undoubtedly, for the animals, a stressful experience, which should be mitigated as far as possible. Animals should be in good health for transportation and it is the duty of the sender to ensure that they are so. Animals which are sick or otherwise out of condition should never be subjected to any transport which is not necessary for therapeutic or diagnostic reasons. Special care should be exercised with female animals in an advanced state of pregnancy. Female animals which are likely to give birth during the transport or which have done so within the preceding forty-eight hours, and their offspring, should be excluded from transportation. Every precaution should be taken by sender and carrier in packing, stowing and transit to avoid unnecessary suffering through inadequate ventilation, exposure to extreme temperatures, lack of feed and water, long delays, etc. The receiver should be properly informed about the transport details and documentary particulars to ensure quick handling and reception in the place of arrival. Even in the case of States which are not Parties to the European Convention on the Protection of Animals During International Transport, strict observance of the provisions of this Convention is recommended; strict observance of national laws and regulations as well as of the regulations for live animals of the International Air Transport Association and the Animal Air Transport Association is also recommended.

3.4. Reception and unpacking

The consignments of animals should be received and unpacked without avoidable delay. After inspection, the animals should be transferred to clean cages or pens and be supplied with feed and water as appropriate. Animals which are sick or otherwise out of condition should be kept under close observation and separately from other animals. They should be examined by a veterinarian or other competent person as soon as possible and, where necessary, treated. Animals which do not have any chance to recover should be killed at once by a humane method. Finally, all animals received must be registered and marked in accordance with the provisions of Articles 16, 17 and 24 of the Convention. Transport boxes should be destroyed immediately if proper decontamination is impossible.

3.5. Quarantine, isolation and acclimatisation

3.5.1. The objects of quarantine are:

- a to protect other animals in the establishment;
- b to protect man against zoonotic infection;
- c to foster good scientific practice.

3.2. Chytání

Divoká a volně žijící zvířata by měla být odchytávána jen za použití šetrných metod a prostřednictvím zkušeneho personálu, který má přesné znalosti o zvycích a stanovištích odchytávaných zvířat. Musí-li být během odchyty používán narkotizační prostředek nebo jiný preparát, má být podáván veterinářem nebo jinou kvalifikovanou osobou. Těžce zraněné zvíře by mělo být co nejrychleji ošetřeno veterinářem. Jestliže by zvíře podle názoru veterináře mohlo dále žít jen s bolestmi nebo utrpením, mělo by být ihned bezbolestně usmrceno. Není-li po ruce veterinář, mělo by být těžce zraněné zvíře bez odkladu bezbolestně usmrceno.

3.3. Balení a přeprava

Každý transport nepochybně znamená pro zvíře obtíže, které by měly být co možná omezeny na minimum. Pro dopravu by zvířata měla být v dobrém zdravotním stavu, je věcí odesílatele toto zabezpečit. Zvířata nemocná nebo ta, která z jiných důvodů nejsou v dobré kondici, by neměla být dopravována, pokud transport není potřebný z důvodů léčby nebo diagnózy. Obzvláštní ohled by měl být brán na vysoce březí zvířata. Matky, u nichž pravděpodobně nastane porod během transportu nebo které porodily do 48 hodin před transportem, by měly být i s mláďaty z transportu vyloučeny. Dodavatel i přepravce by měli učinit veškerá nutná opatření týkající se balení, umístění a dopravní trasy, aby bylo zabráněno zbytečnému utrpení v důsledku nedostatečného větrání, extrémních teplot, nedostatku potravy a vody, dlouhého stání apod. Příjemce by měl být řádně informován o podrobnostech transportu a transportních listin, aby bylo zajištěno rychlé odbavení a převzetí na místě určení. U států, které nejsou stranami Evropské dohody o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě, se doporučuje přísně zachovávat opatření této Dohody, doporučuje se dále přísné dodržování národních zákonů a ustanovení, stejně jako i ustanovení Mezinárodního svazu pro leteckou dopravu a Svazu pro leteckou dopravu zvířat pro živá zvířata.

3.4. Přejímka a vybalování

Zásilky zvířat by měly být bez zbytečných průtahů převzaty a vybaleny. Po posouzení by měla být zvířata umístěna v čistých klecích nebo boxech a náležitě zaopatřena potravou a vodou. Zvířata nemocná nebo ta, která jsou ve špatné tělesné kondici, by měla být podrobena pozorování a držena odděleně od ostatních. Měla by být co nejrychleji vyšetřena veterinářem nebo jinou kvalifikovanou osobou a v případě potřeby léčena. Zvířata, která se nemohou znovu zotavit, by měla být ihned bezbolestně usmrcena. Konečně mají být všechna převzatá zvířata podle článků 16, 17 a článku 24 Dohody registrována a označena. Transportní obaly by měly být bez odkladu zničeny, není-li možná jejich řádná dezinfekce.

3.5. Karanténa, izolace a aklimatizace

3.5.1. Účelem karantény je:

- a) chránit ostatní zvířata v zařízení;
- b) chránit člověka před antropozoonózami;
- c) podporovat správné vědecké postupy.

Unless the state of health of animals introduced into an establishment is satisfactory, it is recommended that they should undergo a period of quarantine. In some cases, that of rabies, for example, this period may be laid down in the national regulations of the Party. In others, it will vary and should be determined by a competent person, according to the circumstances, normally the veterinarian appointed by the establishment (see also Table 2).

Animals may be used for procedures during the quarantine period as long as they have become acclimatised to their new environment and they present no significant risk to other animals or man.

3.5.2. It is recommended that facilities should be set aside in which to isolate animals showing signs of or suspected of ill-health and which might present a hazard to man or to other animals.

3.5.3. Even when the animals are seen to be in sound health it is good husbandry for them to undergo a period of acclimatisation before being used in a procedure. The time required depends on several factors, such as the stress to which the animals have been subjected which in turn depends on several factors such as the duration of the transportation and the age of the animal. This time shall be decided by a competent person.

3.6. Caging

3.6.1. It is possible to make a distinction between two broad systems of housing animals. Firstly, there is the system found in breeding, supplying and user establishments in the bio-medical field designed to accommodate animals such as rodents, rabbits, carnivores, birds and non-human primates, sometimes also ruminants, swine and horses. Suggested guidelines for cages, pens, runs and stalls suitable for such facilities are presented in Tables 3 to 13. Supplementary guidance on minimum cage areas is found in Figures 1 to 7. Furthermore, a corresponding guidance for the appraisal of the stocking density in cages is presented in Figures 8 to 22.

Secondly, there is the system frequently found in establishments conducting procedures only on farm or similar large animals. The facilities in such establishments should not be less than those required by current veterinary standards.

3.6.2. Cages and pens should not be made out of material that is detrimental to the health of the animals, and their design should be such that the animals cannot injure themselves and, unless they are disposable, they should be made from a resistant material adapted to cleaning and decontamination techniques. In particular attention should be given to the design of cage and pen floors which should vary according to the species and age of the animals and be designed to facilitate the removal of excreta.

3.6.3. Pens should be designed for the well-being of the species. They should permit the satisfaction of certain ethological needs (for example, the need to climb, hide or shelter temporarily) and be designed for efficient cleaning and freedom from contact with other animals.

Není-li zdravotní stav zvířat převzatých do zařízení uspokojivý, doporučuje se držet je po určitou dobu v karanténě. V některých případech, např. u vztekliny, je trvání karantény v jednotlivých státech určováno podle tamních ustanovení. V jiných případech kolísá a mělo by být podle dané situace stanoveno kompetentní osobou, zpravidla veterinářem příslušným pro dotyčné zařízení (srov. tab. 2). Během karanténní doby mohou být zvířata používána k procedurám, jestliže si přivykla na nové prostředí a nepředstavují žádné zvláštní ohrožení pro jiná zvířata nebo pro člověka.

3.5.2. Navrhuje se, aby bylo počítáno s prostorami pro izolaci zvířat, u nichž byly zjištěny příznaky choroby nebo u kterých je podezření na chorobu a která mohou představovat nebezpečí pro člověka nebo ostatní zvířata.

3.5.3. I když jsou zvířata zcela zjevně zdravá, je dobré, poskytnete-li se jim, dříve, než budou použita pro proceduru, čas pro adaptaci. Potřebný čas k adaptaci závisí na různých faktorech, např. na zátěži, které byla zvířata vystavena, a ta je opět ovlivněna různými faktory, jako je délka transportu nebo stáří zvířat. Doba přivykání má být stanovena kvalifikovanou osobou.

3.6. Umístování v klecích

3.6.1. Lze rozlišovat mezi dvěma základními systémy umístění zvířat:

Za prvé je to systém, s jakým se setkáváme v chovných, dodavatelských a uživatelských zařízeních pro biomedicínské účely. Je koncipován pro umístění hlodavců, králíků, šelem, ptáků a mimolidských primátů, příležitostně také přežvýkavců, prasat a koní. Navrhované pokyny pro klece, boxy, výběhy a stání, vhodné pro taková zařízení, jsou uvedeny v tabulkách 3 – 13. Pokyny pro nejmenší rozměry půdorysů klecí lze získat z grafů 1 – 7. Dále poskytují grafy 8 – 12 příslušné pokyny pro posuzování hustoty osazení zvířat v klecích.

Za druhé je to systém často se vyskytující v zařízeních, v nichž jsou k procedurám užívána jen hospodářská užitková zvířata nebo zvířata podobné velikosti. Vybavení pro umístění zvířat by měla i v takovýchto provozech přinejmenším odpovídat běžným veterinárním parametrům.

3.6.2. Klece a boxy by neměly být vyráběny z materiálů, které jsou pro zdraví zvířat škodlivé; měly by být konstruovány tak, aby se zvířata nemohla poranit, a nejsou-li určeny k jednomu použití, měly by být vyrobeny z odolného materiálu, který netrpí čisticími a dezinfekčními procesy. Zvláštní pozornost by měla být věnována podlahám klecí a boxů, které jsou různé podle druhu a stáří zvířat a měly by usnadňovat odstraňování výkalů.

3.6.3. Konstrukce boxů by měla vyhovovat tělesné pohodě zvířat. Měly by umožňovat uspokojování určitých etologických potřeb (např. potřebě šplhání nebo občasného schovávání nebo vyhledávání úkrytu) a být koncipovány tak, aby se daly důkladně čistit a aby vylučovaly styk s jinými zvířaty.

3.7. Feeding

3.7.1. In the selection, production and preparation of feed, precautions should be taken to avoid chemical, physical and microbiological contamination. The feed should be packed in tight, closed bags, stamped with the production date when appropriate. Packing, transport and storing should also be such as to avoid contamination, deterioration or destruction. Store rooms should be cool, dark, dry and vermin and insect proof. Quickly perishable feed like greens, vegetables, fruit, meat, fish, etc. should be stored in cold rooms, refrigerators or freezers.

All feed hoppers, troughs or other utensils used for feeding should be regularly cleaned and if necessary sterilised. If moist feed is used or if the feed is easily contaminated with water, urine, etc., daily cleaning is necessary.

3.7.2. The feed distribution process may vary according to the species but it should be such as to satisfy the physiological needs of the animal. Provision should be made for each animal to have access to the feed.

3.8. Water

3.8.1. Uncontaminated drinking water should always be available to all animals. During transport, it is acceptable to provide water as part of a moist diet. Water is however a vehicle of micro-organisms and the supply should therefore be so arranged that the hazard involved is minimised. Two methods are in common use, bottles and automatic systems.

3.8.2. Bottles are often used with small animals like rodents and rabbits. When bottles are used, they should be made from translucent material in order to enable their contents to be monitored. The design should be wide-mouthed for easy and efficient cleaning and, if plastic material is used, it should not be leachable. Caps, stoppers and pipes should also be sterilisable and easy to clean. All bottles and accessories should be taken to pieces, cleaned and sterilised at appropriate and regular periods. It is preferable that the bottles should be replaced by clean, sterilised ones rather than be refilled in the holding rooms.

3.8.3. Automatic drinking systems should be regularly checked, serviced and flushed to avoid accidents and the spread of infections. If solid-bottom cages are used, care should be taken to minimise the risk of flooding. Regular bacteriological testing of the system is also necessary to monitor the quality of the water.

3.8.4. Water received from public waterworks contains some micro-organisms which are usually considered to be harmless unless one is dealing with microbiologically defined animals. In such cases, the water should be treated. Water supplied by public waterworks is usually chlorinated to reduce the growth of micro-organisms. Such chlorination is not always enough to keep down the growth of certain potential pathogens, as for example *Pseudomonas*. As an additional measure, the level of chlorine in the water could be increased or the water could be acidified to achieve the desired effect.

3.7. Krmení

3.7.1. Při výběru, výrobě a přípravě by měla být učiněna opatření, aby bylo zabráněno chemické, fyzikální a mikrobiální kontaminaci. Pokud je to žádoucí, potrava pro zvířata by měla být balena ve vodotěsných pytlích a opatřena datem výroby. Měla by být balena, dopravována a skladována tak, aby bylo zabráněno kontaminaci, snížení kvality nebo zkáze. Skladovací prostory by měly být chladné, tmavé, suché a chráněné proti hmyzu a jiným škůdcům. Potrava lehce podléhající zkáze jako zelená píce, zelenina, ovoce, maso, ryby atd. by měla být skladována v chladírnách, lednicích nebo mrazničkách. Veškeré násypky, koryta a jiné nářadí používané ke krmení by měly být pravidelně čistěny, a je-li to nutné, sterilizovány. Používá-li se vlhké krmivo nebo je-li krmivo snadno znečišťováno vodou, močí apod., je žádoucí každodenní čištění.

3.7.2. Rozdělování potravy může být různé podle druhů zvířat, mělo by však být prováděno tak, aby to odpovídalo fyziologickým potřebám zvířat. Mělo by se dbát na to, aby každé zvíře mělo přístup k potravě.

3.8. Voda

3.8.1. Čistá pitná voda by měla být všem zvířatům stále k dispozici. Během transportu může být voda případně podávána jako součást vlhkého krmiva. Voda je však nositelem mikroorganismů, a proto by měla být podávána tak, aby možné riziko bylo omezeno na nejmenší míru. Obvykle se používají dvě metody: láhve a automatické napáječky.

3.8.2. Láhve se hojně používají u malých zvířat, jako hlodavců a králíků. Měly by být zhotoveny z průhledného materiálu, aby bylo možno kontrolovat jejich obsah. Měly by mít široké hrdlo, aby se daly lehce a důkladně čistit. Jsou-li zhotoveny z plastu, neměl by být vyluhovatelný. Víčka, závěry a rourky by měly být rovněž sterilizovatelné a snadno čistitelné. Veškeré láhve s příslušenstvím by měly být v přiměřených pravidelných časových intervalech rozebírány, čistěny a sterilizovány. Je lépe nahrazovat prázdné láhve čistými a sterilizovanými, než je plnit ve zvěřincích.

3.8.3. Automatické napáječky by měly být pravidelně zkoušeny, udržovány a proplachovány, aby se předcházelo nehodám a šíření infekcí. Používají-li se klece s pevným dnem, je zejména nutno dbát na to, aby bylo co nejmenší nebezpečí zatopení. Rovněž se doporučují pravidelné bakteriologické zkoušky při kontrole kvality vody.

3.8.4. Voda z veřejných vodáren obsahuje určité mikroorganismy, které jsou obvykle považovány za neškodné, s výjimkou případů, kdy se pracuje s mikrobiologicky definovanými zvířaty. V takových případech by měla voda být upravována. Voda z veřejných vodáren je normálně chlorována, čímž je růst mikroorganismů omezen. Aby byl růst určitých potenciálních původců chorob, např. pseudomonád, udržen na nízké úrovni, uvedené chlorování nepostačuje. V takových případech se obsah chlóru ve vodě dostatečně zvyšuje, případně se k dosažení žádoucího účinku voda okyseluje.

3.8.5. In fishes, amphibians and reptiles, tolerance for acidity, chlorine and many other chemicals differs widely from species to species. Therefore provision should be made to adapt the water supply for aquariums and tanks to the needs and tolerance limits of the individual species.

3.9. Bedding

Bedding should be dry, absorbent, non-dusty, non-toxic and free from infectious agents or vermin, or any other form of contamination. Special care should be taken to avoid using sawdust or bedding material derived from wood which has been treated chemically. Certain industrial by-products or waste, such as shredded paper, may be used.

3.10. Exercising and handling

3.10.1. It is advisable to take every possible opportunity to let animals take exercise.

3.10.2. The performance of an animal during a procedure depends very much on its confidence in man, something which has to be developed. The wild or feral animal will probably never become an ideal experimental animal. It is different with the domesticated animal born and raised in contact with man. The confidence once established should however be preserved. It is therefore recommended that frequent contact should be maintained so that the animals become familiar with human presence and activity. Where appropriate time should be set aside for talking, handling and grooming. The staff should be sympathetic, gentle and firm when associating with animals.

3.11. Cleaning

3.11.1. The standard of a facility depends very much on good hygiene. Clear instructions should be given for the changing of bedding in cages and pens.

3.11.2. Adequate routines for the cleaning, washing, decontamination and, when necessary, sterilisation of cages and accessories, bottles and other equipment should be established. A very high standard of cleanliness and order should also be maintained in holding, washing and storage rooms.

3.11.3. There should be regular cleaning and, where appropriate, renewal of the material forming the ground surface in outdoor pens, cages and runs to avoid them becoming a source of infection and parasite infestation.

3.12. Humane killing of animals

3.12.1. All humane methods of killing animals require expertise which can only be attained by appropriate training.

3.12.2. A deeply unconscious animal can be exsanguinated but drugs which paralyse muscles before unconsciousness occurs, those with curariform effects and electrocution without passage of current through the brain, should not be used without prior anaesthesia.

Carcass disposal should not be allowed until *rigor mortis* occurs.

3.8.5. U ryb, obojživelníků a plazů je tolerance vůči kyselině, chlóru a mnoha jiným chemickým látkám velice rozdílná v závislosti na druhu. Proto je důležité, aby voda přiváděná do akvárií a nádrží byla přizpůsobena potřebám a hranicím tolerance jednotlivých druhů.

3.9. Podestýlka

Stelivo by mělo být suché, savé, bezprašné, nejedovaté a prosté původců chorob, škůdců nebo jakéhokoli jiného druhu kontaminace. Zvláště by neměly být používány piliny nebo jiný materiál ze dřeva, jež byl chemicky opracován. Mohou být používány některé vedlejší průmyslové výrobky nebo odpady, jako papírové odřezky.

3.10. Tělesný pohyb a manipulace

3.10.1. Doporučuje se využít každou příležitost k tomu, aby byl zvířeti umožněn pohyb.

3.10.2. Jak se zvíře při proceduře chová, velmi záleží na jeho důvěře k člověku; je nutno vyvinout vztah důvěry. Divoké nebo volně žijící zvíře se pravděpodobně nikdy nestane ideálním pokusným zvířetem. Domácí zvíře, které má kontakt s člověkem od narození a během odchovu, je jiné. Jednou utvořený vztah důvěry by však měl být udržován. Proto se doporučuje častý styk, aby si zvíře přivyklo na přítomnost člověka a jeho činnost. Je-li to potřebné, měl by být vynaložen čas na mluvení se zvířetem, jeho zaměstnávání a péči o ně. Personál by měl být ve styku se zvířaty laskavý, mírný, ale rozhodný.

3.11. Čištění

3.11.1. Kvalita zařízení závisí ve velmi značné míře na hygienických poměrech. Pro obnovování steliva v klecích a boxech by měly být vydány jasné pokyny.

3.11.2. Měl by být zaveden rutinní program pro čištění, mytí, dezinfekci, a je-li zapotřebí, sterilizaci klecí a příslušenství, láhví a jiného nářadí. Co nejvyšší míra čistoty a pořádku by měla vládnout v prostorách pro zvířata, umývárkách a skladištích.

3.11.3. Boxy, klece a výběhy pod širým nebem by měly být pravidelně čištěny a jejich podlahová krytina podle potřeby obnovována, aby zde nevznikl zdroj infekcí a parazitárních napadení.

3.12. Humánní usmrcování zvířat

3.12.1. Každá metoda, jak bezbolestně usmrtit zvíře, vyžaduje zkušenost, která se dá získat jen odpovídajícím školením.

3.12.2. Zvíře v hlubokém bezvědomí může být vykřveno; látky, které způsobují ochrnutí svalů před nástupem bezvědomí, ty, jež mají účinek podobný kurare, a usmrcování elektrickým proudem, při kterém proud neprochází mozkiem, by neměly být používány bez předchozího podání narkotizačních prostředků. Odstranění mrtvého zvířete by nemělo být dovoleno dříve, než nastane posmrtná ztuhlost.

Tables and figures relating to Appendix A
of the European Convention for the Protection
of Vertebrate Animals used for Experimental
and other Scientific Purposes
(Guidelines for accomodation and care of animals)

Tabulky a grafy vztahující se k Příloze A
Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely
(Pokyny pro ustájení a péči o zvířata)

TABLE 1

*Guidelines for room temperature
(animals kept in cages, pens or indoor runs)*

Species or groups of species	Optimal range in °C
Non-human New World primates	20-28
Mouse	20-24
Rat	20-24
Syrian hamster	20-24
Gerbil	20-24
Guinea pig	20-24
Non-Human Old World primates	20-24
Quail	20-24
Rabbit	15-21
Cat	15-21
Dog	15-21
Ferret	15-21
Poultry	15-21
Pigeon	15-21
Swine	10-24
Goat	10-24
Sheep	10-24
Cattle	10-24
Horse	10-24

Note: In special cases, for example when housing very young or hairless animals, higher room temperatures than those indicated may be required.

TABULKA 1
Pokyny pro teplotu v místnostech
(Držení zvířat v klecích, boxech a výběžích uvnitř budov)

Druhy nebo skupiny druhů	Optimální rozsah v °C
mimolidští primáti Nového světa	20 - 28
myš	20 - 24
potkan	20 - 24
křeček zlatý	20 - 24
pískomil	20 - 24
morče	20 - 24
mimolidští primáti Starého světa	20 - 24
křepelka	20 - 24
králík	15 - 21
kočka	15 - 21
pes	15 - 21
fretka	15 - 21
drůbež	15 - 21
holub	15 - 21
prase	10 - 24
koza	10 - 24
ovce	10 - 24
skot	10 - 24
kůň	10 - 24

Poznámka: Ve zvláštních případech, např. jde-li o umístění mladých nebo bezsrstých zvířat, jsou žádoucí vyšší teploty, než je uvedeno.

TABLE 2*Guidelines for local quarantine periods*

Introductory note: For imported animals, all quarantine periods should be subject to the Parties' national regulations. In regard to local quarantine periods, the period should be determined by a competent person according to circumstances, normally a veterinarian appointed by the establishment.

Species	Days
Mouse	5-15
Rat	5-15
Gerbil	5-15
Guinea pig	5-15
Syrian hamster	5-15
Rabbit	20-30
Cat	20-30
Dog	20-30
Non-human primates	40-60

TABLE 3*Guidelines for caging small rodents and rabbits
(in stock and during procedures)*

Species	Minimum cage floor area cm ²	Minimum cage height cm
Mouse	180	12
Rat	350	14
Syrian hamster	180	12
Guinea pig	600	18
Rabbit 1 kg	1 400	30
2 kg	2 000	30
3 kg	2 500	35
4 kg	3 000	40
5 kg	3 600	40

Note: "Cage height" means the vertical distance between the cage floor and the upper horizontal part of the lid or cage. When designing procedures, consideration should be given to the potential growth of the animals to ensure adequate room according to this table in all phases of the procedures.

See also Figures 1 to 5 and 8 to 12.

TABULKA 2
Pokyny pro trvání karantény

Úvodní poznámka: U importovaných zvířat by měly být doby trvání karantény určeny podle ustanovení jednotlivých členských států. O trvání karantény by podle okolností měla rozhodnout kvalifikovaná osoba, zpravidla zařízením ustanovený veterinář.

Druhy	počet dní
myš	5 - 15
potkan	5 - 15
pískomil	5 - 15
morče	5 - 15
křeček zlatý	5 - 15
králík	20 - 30
kočka	20 - 30
pes	20 - 30
mimolidští primáti	40 - 60

TABULKA 3
Pokyny pro klecové držení malých hlodavců a králíků
(Držení zásobní a během procedur)

Druhy	Nejmenší plocha podlahy pro 1 zvíře v cm ²	Nejmenší výška klece v cm
myš	180	12
potkan	350	14
křeček zlatý	180	12
morče	600	18
králík 1 kg	1400	30
králík 2 kg	2000	30
králík 3 kg	2500	35
králík 4 kg	3000	40
králík 5 kg	3600	40

Poznámka: "Výška klece" znamená vertikální vzdálenost mezi dnem klece a horní vodorovnou částí víka nebo klece.

Při plánování procedur by měl být brán v úvahu možný růst zvířete, aby ve všech fázích procedury byl pro zvíře dostatečný prostor odpovídající této tabulce. Srov. Grafy 1 - 5 a 8 - 12.

TABLE 4*Guidelines for caging small rodents in breeding*

Species	Minimum cage floor area for mother and litter cm ²	Minimum cage height cm
Mouse	200	12
Rat	800	14
Syrian hamster	650	12
Guinea pig	1 200	18
Guinea pig in harems	1 000 per adult	18

Note: For definition of "cage height" see note to Table 3.

TABLE 5*Guidelines for caging breeding rabbits*

Weight of doe kg	Minimum cage floor area per doe and litter m ²	Minimum cage height cm	Minimum nest box floor m ²
1	0,30	30	0,10
2	0,35	30	0,10
3	0,40	35	0,12
4	0,45	40	0,12
5	0,50	40	0,14

Note: For definition of "cage height" see note to Table 3.

The minimum cage floor area per doe and litter includes the area of the nest box floor.

See also Figure 6.

TABULKA 4
Pokyny pro klecové držení malých hlodavců v chovu

Druhy	Nejmenší plocha podlahy pro 1 matku a vrh v cm^2	Nejmenší výška klece v cm
myš	200	12
potkan	800	14
křeček zlatý	650	12
morče	1200	18
morče při skup. držení na 1 dosp. zvíře	1000	18

TABULKA 5
Pokyny pro klecové držení chovných králíků

Hmotnost králice v kg	Nejmenší plocha podlahy na králici a vrh v m^2	Nejmenší výška klece v cm	Nejmenší plocha na hnízdo v m^2
1	0,30	30	0,10
2	0,35	30	0,10
3	0,40	35	0,12
4	0,45	40	0,12
5	0,50	40	0,14

Poznámka: Nejmenší plocha podlahy na 1 králici s vrhem zahrnuje i plochu zaujatou hnízdem. Srov. Graf 6.

TABLE 6

*Guidelines for housing cats
(during procedures and breeding)*

Weight of cat kg	Minimum cage floor area for cat m ²	Minimum cage height cm	Minimum cage floor area per queen and litter m ²	Minimum pen floor area per queen and litter m ²
0,5-1	0,2	50	-	-
1-3	0,3	50	0,58	2
3-4	0,4	50	0,58	2
4-5	0,6	50	0,58	2

Note: The housing of cats in cages should be strictly limited. Cats confined in this way should be let out for exercising at least once a day, where it does not interfere with the procedure. Cat pens should be equipped with dirt trays, ample shelf room for resting and objects suitable for climbing and claw-trimming.

“Cage height” means the vertical distance between the highest point on the floor and the lowest point in the top of the cage.

For the purpose of calculating the minimum floor area, the shelf area may be included. The minimum cage floor area per queen and litter includes the 0,18 m² area of the kittening box.

See also Figure 7.

TABLE 7

*Guidelines for housing dogs in cages
(during procedures)*

Height of dog to point of shoulder cm	Minimum cage floor area per dog m ²	Minimum height of cage cm
30	0,75	60
40	1,00	80
70	1,75	140

Note: Dogs should not be kept in cages any longer than is absolutely necessary for the purpose of the procedure. Caged dogs should be let out for exercise at least once a day unless it is incompatible with the purpose of the procedure. A time-limit should be set beyond which a dog should not be confined without daily exercise. Exercise areas should be large enough to allow the dog freedom of movement. Grid floors should not be used in dog cages unless the procedure requires it.

In the light of the great differences in height and the limited interdependence of height and weight of various breeds of dogs, the cage height should be based on the body height to the shoulder of the individual animal. As a general rule the minimum cage height should be twice the height to the shoulder.

For definition of “cage height”, see note to Table 6.

TABULKA 6
Pokyny pro umístění koček (během procedur a pro chov)

Hmotnost kočky v kg	Nejmenší plocha podlahy na 1 kočku při klec. držení v m ²	Nejmenší výška klece v cm	Nejmenší plocha podlahy na 1 matku a vrh při klec. držení v m ²	Nejmenší plocha podlahy na 1 matku a vrh při box. držení v m ²
0,5-1	0,2	50	-	-
1-3	0,3	50	0,58	2
3-4	0,4	50	0,58	2
4-5	0,6	50	0,58	2

Poznámka: Umístění koček v klecích by mělo být přísně omezeno. Jsou-li kočky drženy za těchto podmínek, měl by jim být, pokud to není na závadu procedury, aspoň jednou denně umožněn pohyb. Boxy pro kočky by měly být opatřeny záchodem, prostornými odpočívadly a vybavením pro šplhání a broušení drápů.

“Výška klece” znamená kolmou vzdálenost mezi nejvyšším místem podlahy a nejnižším místem stropu klece.

K výpočtu nejmenší plochy podlahy mohou být započteny nad sebou uspořádané plochy odpočívadel. Nejmenší výměra plochy na matku s vrhem zahrnuje 0,18 m² velkou plochu bedny, ve které se nacházejí mláďata. Srov. Graf 7.

TABULKA 7
Pokyny pro umístění psů v klecích (během procedur)

Výška psa v kohoutku v cm	Nejmenší výměra podlahové plochy klece na 1 psa v m ²	Nejmenší výška klece v cm
30	0,75	60
40	1,00	80
70	1,75	140

Poznámka: Psi by neměli být drženi v klecích déle, než kolik je pro účel procedury nevyhnutelně nutné. Pokud je to slučitelné s procedurou, měla by být stanovena lhůta, nad níž by pes neměl být držen v kleci bez každodenního výběhu. Plochy určené pro výběh by měly být tak velké, aby se pes mohl volně pohybovat. U klecí určených pro držení psů by neměly být používány mřížové podlahy, s výjimkou procedur, kde jsou nutné.

Vzhledem ke značným rozdílům velikosti a k omezenému poměru velikosti a hmotnosti u různých psích plemen by měla být výška klece vyměřena podle výšky v kohoutku u každého jednotlivého zvířete.

Zpravidla by měla nejmenší výška klece činit dvojnásobek zjištěné výšky. K definici “výšky klece” viz poznámku k Tabulce 6.

TABLE 8

*Guidelines for housing dogs in pens
(in stock and during procedures and breeding)*

Weight of dog kg	Minimum pen floor area per dog m ²	Minimum adjacent exercise area per dog	
		up to 3 dogs m ²	more than 3 dogs m ²
<6	0,5	0,5 (1,0)	0,5 (1,0)
6-10	0,7	1,4 (2,1)	1,2 (2,9)
10-20	1,2	1,6 (2,8)	1,4 (2,6)
20-30	1,7	1,9 (3,6)	1,6 (3,3)
>30	2,0	2,0 (4,0)	1,8 (3,8)

Note: Figures in brackets give the total area per dog, that is, the pen floor area plus the adjacent exercise area. Dogs kept permanently outdoors should have access to a sheltered place to find protection against unfavourable weather conditions. Where dogs are housed on grid floors, a solid area should be provided for sleeping. Grid floors should not be used unless the procedure requires it. Partitions between pens should be such as to prevent dogs from injuring each other.

All pens should have adequate drainage.

TABULKA 8
Pokyny pro držení psů v boxech
(Držení zásobní, během procedur i pro chov)

Hmotnost psa v kg	Nejmenší plocha podlahy pro 1 psa m ²	Nejmenší plocha přilehlého výběhu na 1 psa	
		do 3 psů v m ²	více než 3 psi v m ²
<6	0,5	0,5 (1,0)	0,5 (1,0)
6-10	0,7	1,4 (2,1)	1,2 (1,9)
10-20	1,2	1,6 (2,8)	1,4 (2,6)
20-30	1,7	1,9 (3,6)	1,6 (3,3)
>30	2,0	2,0 (4,0)	1,8 (3,8)

Poznámka: Čísla v závorkách udávají celkovou plochu na 1 psa, tj. podlažní plochu boxu s připočtením přilehlého výběhu. Psi, kteří jsou trvale drženi pod širým nebem, by měli mít přístup k chráněnému místu, kde by nacházeli útočiště při špatných povětrnostních podmínkách. Jsou-li psi drženi na mřížových podlahách, měli by mít k dispozici pevnou plochu jako místo pro spaní. Mřížové podlahy by měly být používány pouze tehdy, když to procedura vyžaduje. Dělicí stěny mezi boxy by měly být utvářeny tak, aby se psi nemohli navzájem poranit. Všechny boxy by měly mít dostatečné odtoky.

TABLE 9

*Guidelines for caging non-human primates
(in stock and during procedures and breeding)*

Introductory note: Because of the wide variations in sizes and characteristics of primates, it is especially important to match the shape and internal fittings as well as the dimensions of their cages to their particular needs. The total volume of the cage is just as important to primates as the floor area. As a general principle, the height of a cage, at least for apes and other simians, should be its greatest dimension. Cages should be high enough at least to allow the animals to stand up erect. The minimum cage height for brachiators should be such as to allow them to swing in full extension from the ceiling without their feet touching the cage floor. Where appropriate, perches should be fitted to allow the primates to use the upper part of the cage.

Compatible primates may be kept two to a cage. Where they cannot be kept in pairs, their cages should be so placed that they can see one another, but it should also be possible to prevent this when required.

Subject to these observations, the following table constitutes a general guideline for caging the groups of species most commonly used (superfamilies *Ceboidea* and *Cercopithecoidea*).

Weight of primate kg	Minimum cage floor area for one or two animals m ²	Minimum cage height cm
<1	0,25	60
1-3	0,35	75
3-5	0,50	80
5-7	0,70	85
7-9	0,90	90
9-15	1,10	125
15-25	1,50	125

Note: For definition of "cage height", see note to Table 6.

TABULKA 9
Pokyny pro klecové držení mimolidských primátů
(držení zásobní, během procedur i pro chov)

Úvodní připomínka: Vzhledem k velmi rozdílným velikostem a charakteristickým vlastnostem primátů je zvláště důležité, aby konstrukce a vybavení jakož i rozměry jejich klecí byly přizpůsobeny zvláštním potřebám těchto zvířat. Celkový objem klece je pro primáty právě tak důležitý jako podlažní plocha klece. Všeobecně by měla být výška klecí, přinejmenším pro lidoopy a jiné velké primáty, zásadně co největší. Klece by měly být alespoň tak vysoké, aby v nich zvířata mohla stát zpříma. Nejmenší výška klece pro dlohoruké primáty (Brachiatorese) by měla být vyměřena tak, aby se tato zvířata natažena mohla houpat na stropě, aniž by se přitom nohama dotýkala podlahy klece. Je-li třeba, měly by být klece vybaveny vysoko umístěnými sedátky, aby primáti mohli využívat hořejší část klece. Pokud se snášejí, mohou být primáti umístěni v klecích po dvou. Není-li držení ve dvojicích možné, měly by být klece postaveny tak, aby zvířata měla vzájemný zrakový kontakt. V případě potřeby by měla být možnost tento zrakový kontakt vyloučit.

S přihlédnutím k těmto poznámkám představuje následující tabulka všeobecný pokyn pro klecové držení druhových skupin, které jsou nejčastěji používány (nadčeledi Ceboidea a Cercopithecoidea).

Hmotnost primáta v kg	Nejmenší podlažní plocha pro 1 nebo 2 zvířata v m ²	Nejmenší výška klece v cm
1	0,25	60
1 - 3	0,35	75
3 - 5	0,50	80
5 - 7	0,70	85
7 - 9	0,90	90
9 -15	1,10	125
15 -25	1,50	125

Poznámka: K definici "výšky klece" viz poznámku k Tabulce 6.

TABLE 10

*Guidelines for caging pigs
(in stock and during procedures)*

Weight of pig kg	Minimum cage floor area per pig m ²	Minimum cage height cm
5-15	0,35	50
15-25	0,55	60
25-40	0,80	80

Note: The table would also apply to piglets. Pigs should not be kept in cages unless absolutely necessary for the purpose of the procedure and then only for a minimum period of time.

For definition of "cage height" see note to Table 6.

TABLE 11

*Guidelines for accommodating farm animals in pens
(in stock and during procedures in user establishments)*

Species and weights kg	Minimum pen floor area m ²	Minimum pen length m	Minimum pen partition height m	Minimum pen floor area for groups m ² /animal	Minimum length of feed rack per head m
<i>Pigs</i>					
10-30	2	1,6	0,8	0,2	0,20
30-50	2	1,8	1,0	0,3	0,25
50-100	3	2,1	1,2	0,8	0,30
100-150	5	2,5	1,4	1,2	0,35
>150	5	2,5	1,4	2,5	0,40
<i>Sheep</i>					
< 70	1,4	1,8	1,2	0,7	0,35
<i>Goats</i>					
< 70	1,6	1,8	2,0	0,8	0,35
<i>Cattle</i>					
< 60	2,0	1,1	1,0	0,8	0,30
60-100	2,2	1,8	1,0	1,0	0,30
100-150	2,4	1,8	1,0	1,2	0,35
150-200	2,5	2,0	1,2	1,4	0,40
200-400	2,6	2,2	1,4	1,6	0,55
>400	2,8	2,2	1,4	1,8	0,65
<i>Adult horses</i>	13,5	4,5	1,8	-	-

TABULKA 10
Pokyny pro klecové držení prasat
(Držení zásobní a během procedur)

Hmotnost prasete v kg	Nejmenší podlažní plocha pro 1 prase v m ²	Nejmenší výška klece v cm
5-15	0,35	50
15-25	0,55	60
25-40	0,80	80

Poznámka: Tabulka by byla použitelná také pro selata. Prasata by měla být držena v klecích, jen pokud to účel procedury nevyhnutelně vyžaduje. I v takových případech by měla být prasata takto držena jen po co možná nejkratší dobu. K definici "výšky klece" viz poznámka k Tabulce 6.

TABULKA 11
Pokyny pro umístění hospodářských užitkových zvířat v boxech
(Držení zásobní a během procedur v uživatelských zařízeních)

Druhy a hmotnosti v kg	Nejmenší podlažní plocha v m ²	Nejmenší délka boxů v m	Nejmenší výška dělicích stěn mezi boxy v m	Nejmenší podlažní plocha při skup. držení v m ² /1zv.	Nejmenší délka žlabu pro 1 zv. v m
Prasata 10 - 30	2	1,6	0,8	0,2	0,20
Prasata 30 - 50	2	1,8	1,0	0,3	0,25
Prasata 50 - 100	3	2,1	1,2	0,8	0,30
Prasata 100 - 150	5	2,5	1,4	1,2	0,35
Prasata >150	5	2,5	1,4	2,5	0,40
Ovce <70	1,4	1,8	1,2	0,7	0,35
Kozy <70	1,6	1,8	2,0	0,8	0,35
Skot < 60	2,0	1,1	1,0	0,8	0,30
Skot 60 - 100	2,2	1,8	1,0	1,0	0,30
Skot 100 - 150	2,4	1,8	1,0	1,2	0,35
Skot 200 -400	2,6	2,2	1,4	1,6	0,55
Skot >400	2,8	2,2	1,4	1,8	0,65
Dospělí koně	13,5	4,5	1,8	-	-

TABLE 12

*Guidelines for accommodating farm animals in stalls
(in stock and during procedures in user establishments)*

Species and weight kg	Minimum stall area m ²	Minimum stall length m	Minimum stall partition m
<i>Pigs</i>			
100-150	1,2	2,0	0,9
> 150	2,5	2,5	1,4
<i>Sheep</i>			
< 70	0,7	1,0	0,9
<i>Goats</i>			
< 70	0,8	1,0	0,9
<i>Cattle</i>			
60-100	0,6	1,0	0,9
100-150	0,9	1,4	0,9
150-200	1,2	1,6	1,4
200-350	1,8	1,8	1,4
350-500	2,1	1,9	1,4
> 500	2,6	2,2	1,4
<i>Adult horses</i>	4,0	2,5	1,6

Note: Stalls should be sufficiently wide to allow an animal to lie comfortably.

TABULKA 12
Pokyny pro umístění hospodářských užitkových zvířat ve stáních
(Držení zásobní a během procedur v uživatelských zařízeních)

Druhy a hmotnost v kg	Nejmenší plocha v m ²	Nejmenší délka stání v m	Nejmenší výška dělicích stěn mezi stánými v m
Prasata 100 - 150	1,2	2,0	0,9
Prasata > 150	2,5	2,5	1,4
Ovce < 70	0,7	1,0	0,9
Kozy < 70	0,8	1,0	0,9
Skot 60 - 80	0,6	1,0	0,9
Skot 100 - 150	0,9	1,4	0,9
Skot 150 - 200	1,2	1,6	1,4
Skot 200 - 350	1,8	1,8	1,4
Skot 350 - 500	2,1	1,9	1,4
Skot > 500	2,6	2,2	1,4
Dospělí koně	4,0	2,5	1,6

Poznámka: Stání by měla být tak široká, aby v nich zvířata mohla pohodlně ležet.

TABLE 13

*Guidelines for caging birds
(in stock and during procedures in user establishments)*

Species and weight g	Minimum area for one bird cm ²	Minimum area for 2 birds cm ² /bird	Minimum area for 3 birds cm ² /bird	Minimum cage height cm	Minimum length of feed trough per bird cm
<i>Chickens</i>					
100-300	250	200	150	25	3
300-600	500	400	300	35	7
600-1 200	1 000	600	450	45	10
1 200-1 800	1 200	700	550	45	12
1 800-2 400	1 400	850	650	45	12
<i>(Adult males)</i>					
> 2 400	1 800	1 200	1 000	60	15
<i>Quails</i>					
120-140	350	250	200	15	4

Note: "Area" means the product of cage length and cage width measured internally and horizontally, NOT the product of the floor length and floor width.

For definition of "cage height" see note to Table 6.

Mesh size in grid floors should not be greater than 10 x 10 mm for young chicks, and 25 x 25 mm for pullets and adults. The wire thickness should be at the least 2 mm. The sloping gradient should not exceed 14 % (8°). Water troughs should be of the same length as the feed troughs. If nipples or cups are provided, each bird should have access to two. Cages should be fitted with perches and allow birds in single cages to see each other.

TABULKA 13
Pokyny pro klecové držení ptáků
 (Držení zásobní a během procedur v uživatelských zařízeních)

Druhy a hmotnosti v kg	Nejmenší plocha pro 1 ptáka v cm ²	Nejmenší plocha pro 2 ptáky v cm ²	Nejmenší plocha pro 3 a pro více ptáků v cm ² pro 1 ptáka	Nejmenší výška klece v cm	Nejmenší délka krmítka pro 1 ptáka v cm
100- 300	250	200	150	25	3
300- 600	500	400	300	35	7
600-1200	1000	600	450	45	10
1200-1800	1200	700	550	45	12
1800-2400	1400	850	650	45	12
(kohouti) >2400	1800	1200	1000	60	15
křepelky 120-140	350	250	200	15	4

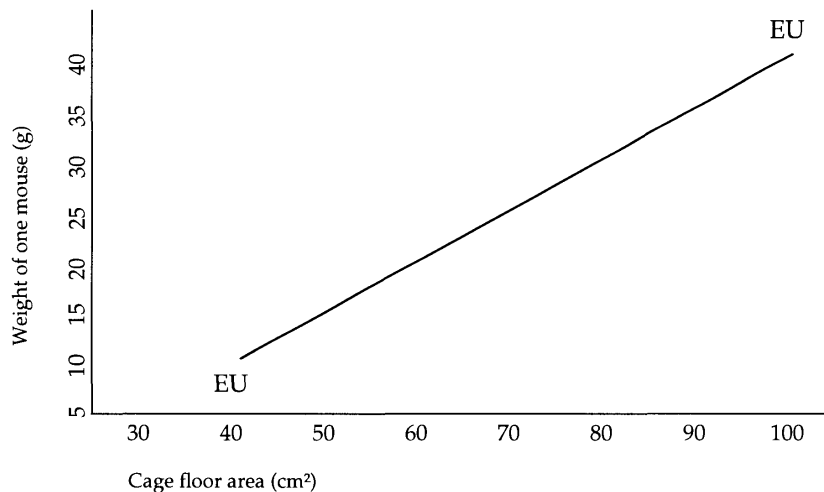
Poznámka: “Plocha” znamená násobek délky a šířky klece; určuje se horizontální výměr vnitřního prostoru klece. “Plocha” neznámá násobek délky a šířky základny klece. K definici “výšky klece” srov. pokyn v Tabulce 6.

Velikost mřížových podlah by neměla činit u malých kuřat víc než 10x10 mm a u kuřiček a dospělých zvířat víc než 25x25 mm. Tloušťka drátu by měla být nejméně 2 mm. Sklon dna klece by neměl být větší než 14 % (8°). Vodní korytka by měla být stejně dlouhá jako krmítka. Jsou-li k dispozici patentní napáječky, mělo by každé zvíře mít přístup ke dvěma z nich. Klece by měly být vybaveny hřadovými tyčemi (bidélky) a koncipovány tak, aby zvířata v klecích pro jednotlivé umístění měla vzájemný zrakový kontakt.

FIGURE 1

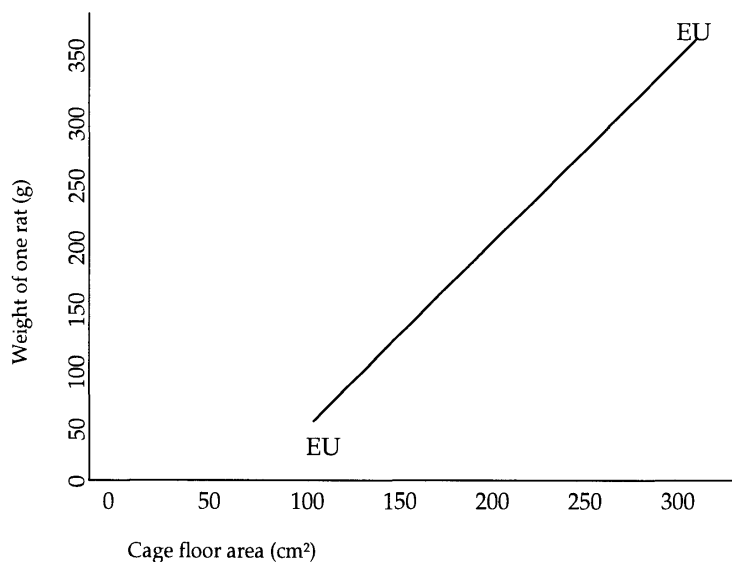
Mice (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

Given the weight of a mouse, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

FIGURE 2

Rats (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

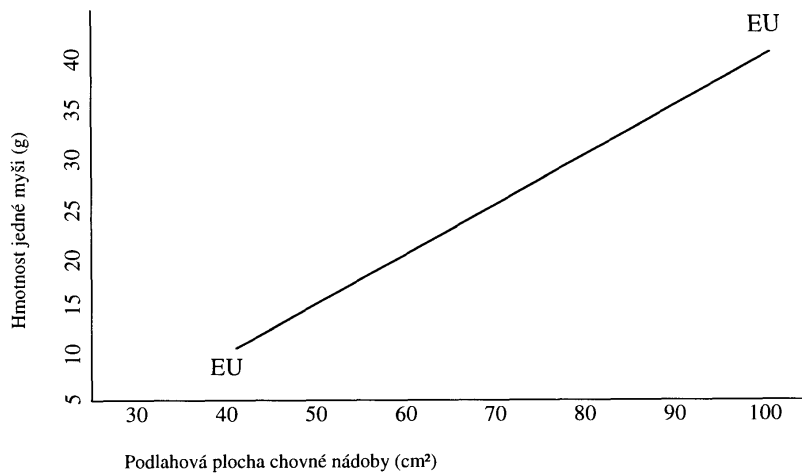
Given the weight of a rat, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

GRAF 1
Myši (chov i procedura)

Minimální podlahová plocha chovné nádoby.

Plná čára EU-EU přiřazuje k dané hmotnosti myši minimální plochu.

GRAF 2
Potkani (chov i procedura)

Minimální podlahová plocha chovné nádoby.

Plná čára EU-EU přiřazuje k dané hmotnosti potkana minimální plochu.

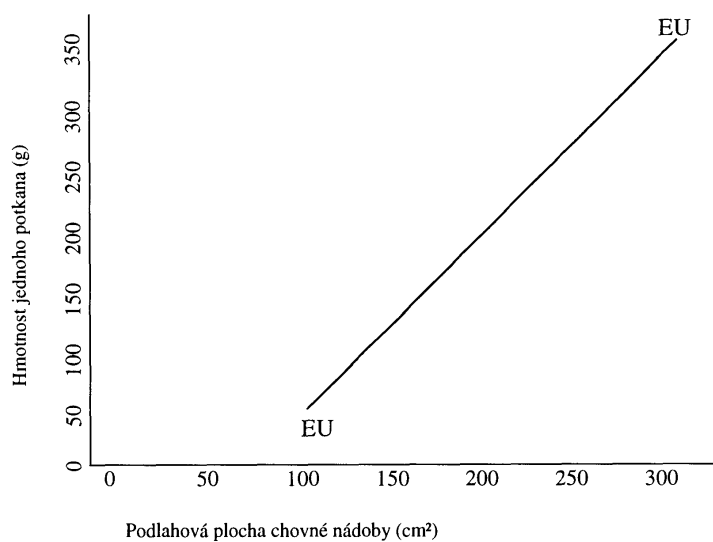

FIGURE 3

Syrian hamsters (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

Given the weight of a Syrian hamster the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

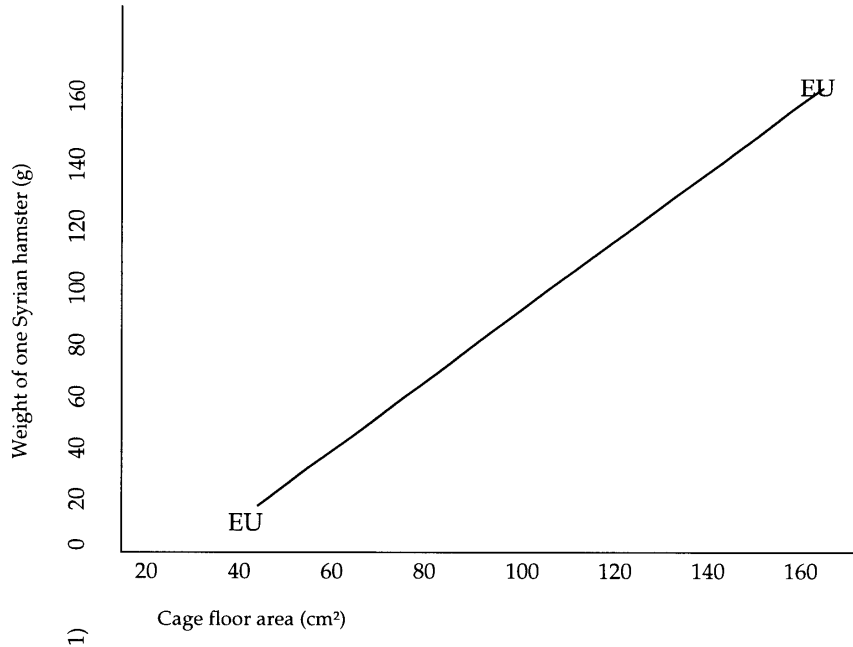
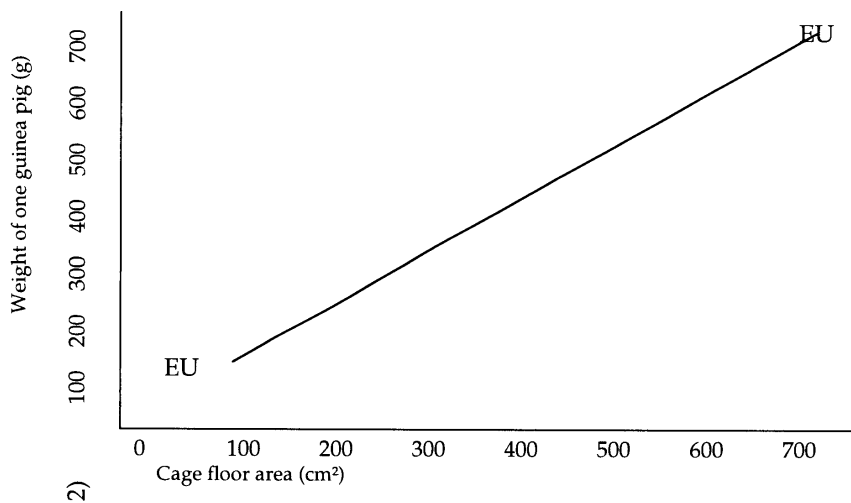

FIGURE 4

Guinea pigs (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

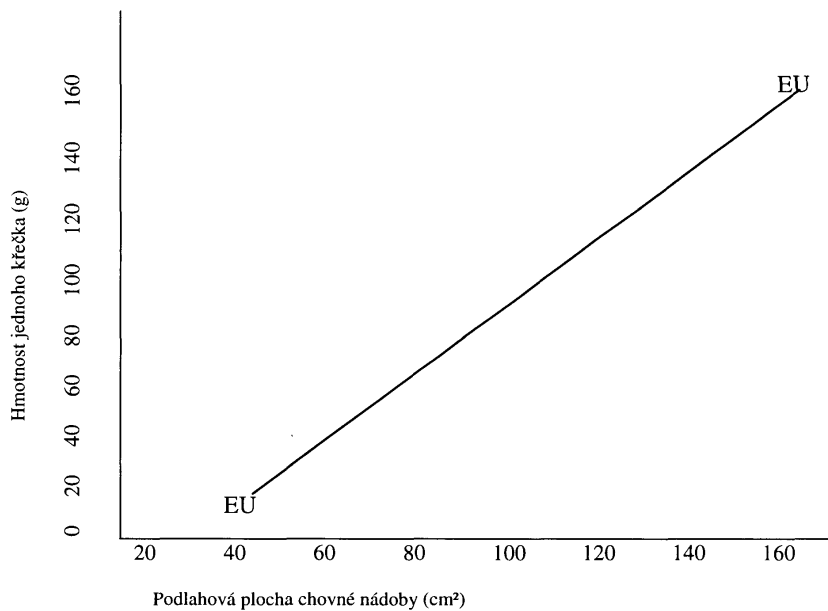
Given the weight of a guinea pig, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area that it should be allocated.

GRAF 3
Křečci (chov i procedura)

Minimální podlahová plocha chovné nádoby.

Plná čára EU-EU přiřazuje k dané hmotnosti křečka minimální plochu.

GRAF 4
Morčata (chov i procedura)

Minimální podlahová plocha chovné nádoby.

Plná čára EU-EU přiřazuje k dané hmotnosti morčete minimální plochu.

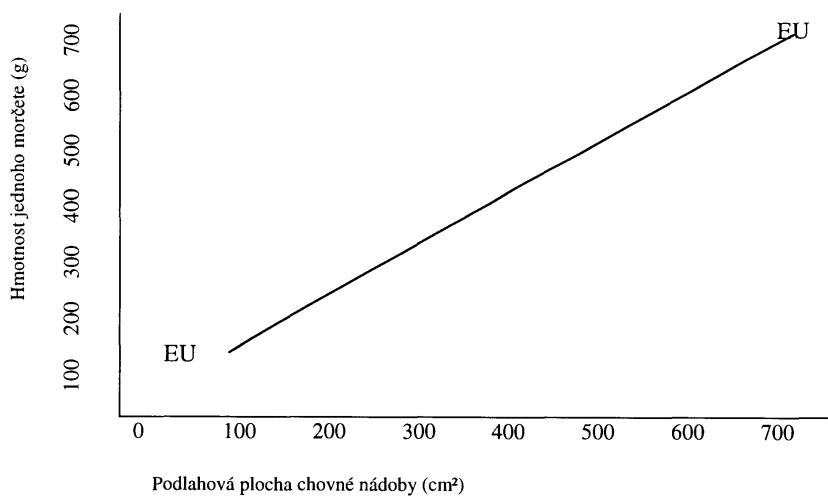

FIGURE 5

Rabbits (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

Given the weight of a rabbit, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area it should be allocated.

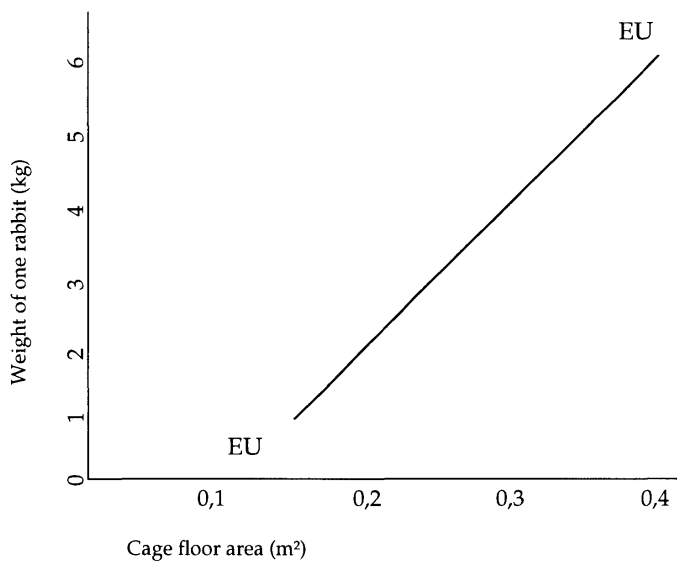
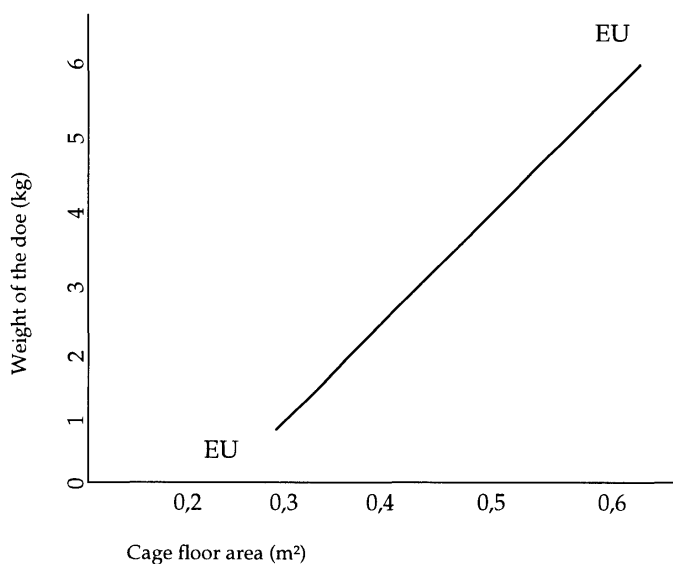

FIGURE 6

Rabbits (in breeding)
Minimum cage floor area for doe with unweaned litter

Given the weight of a doe, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area it should be allocated.

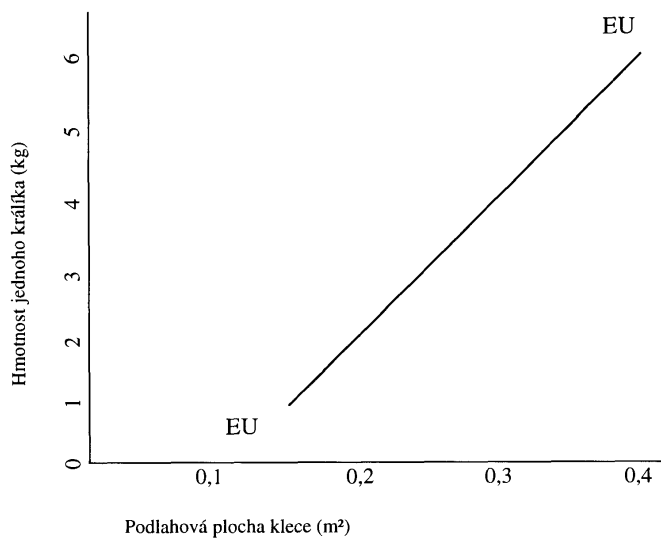

GRAF 5
Králíci (chov i procedura)

Minimální podlahová plocha klece

Plná čára EU-EU přiřazuje k dané hmotnosti králíka minimální plochu.

GRAF 6
Králice (chov)

Minimální podlahová plocha klece pro samici s mláďaty do odstavu

Plná čára EU-EU přiřazuje k dané hmotnosti králice minimální plochu.

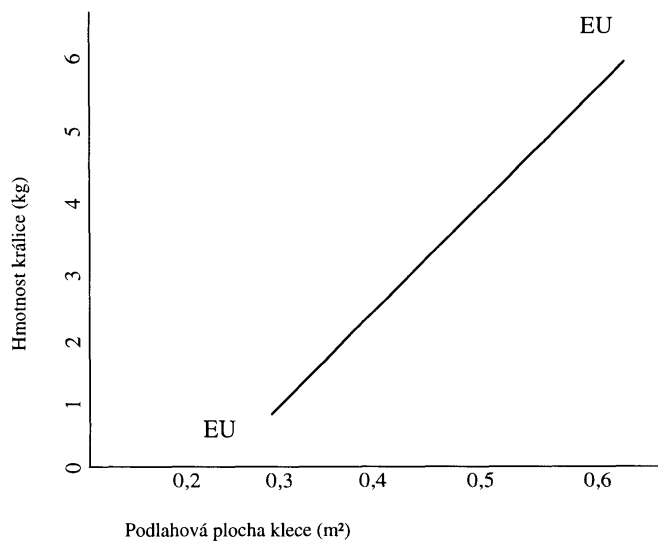
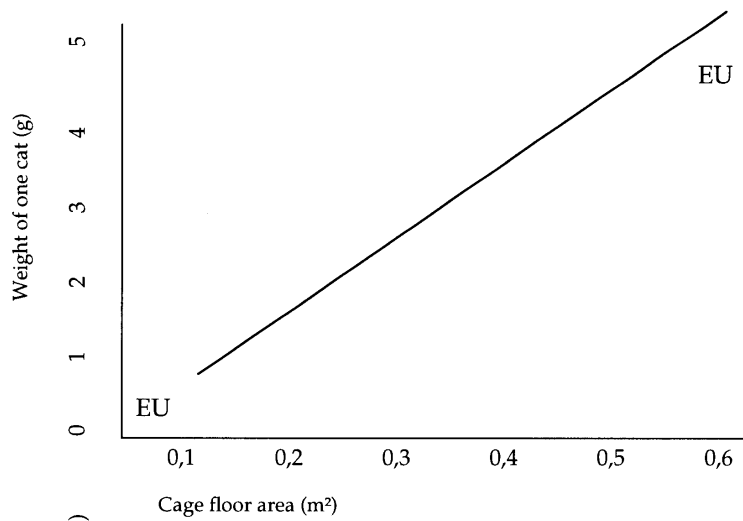

FIGURE 7

Cats (in stock and during procedures)
Minimum cage floor area

Given the weight of a cat, the full-drawn line, EU-EU, gives the minimum area it should be allocated.

GRAF 7
Kočky (chov i procedura)

Minimální podlahová plocha klece

Plná čára EU-EU přiřazuje k dané hmotnosti kočky minimální plochu.

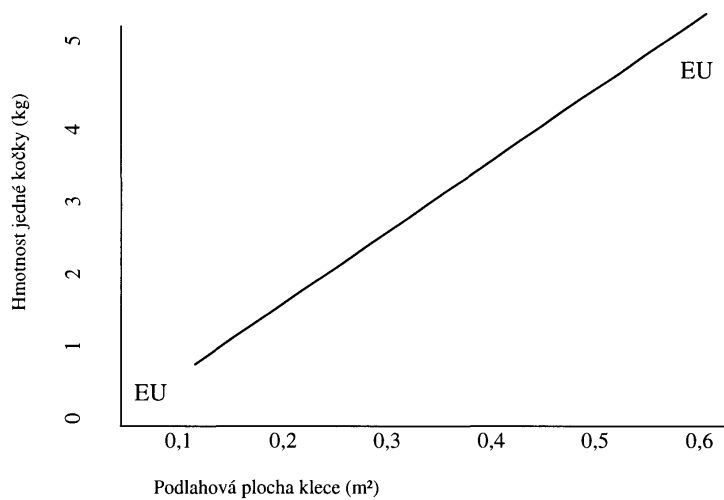
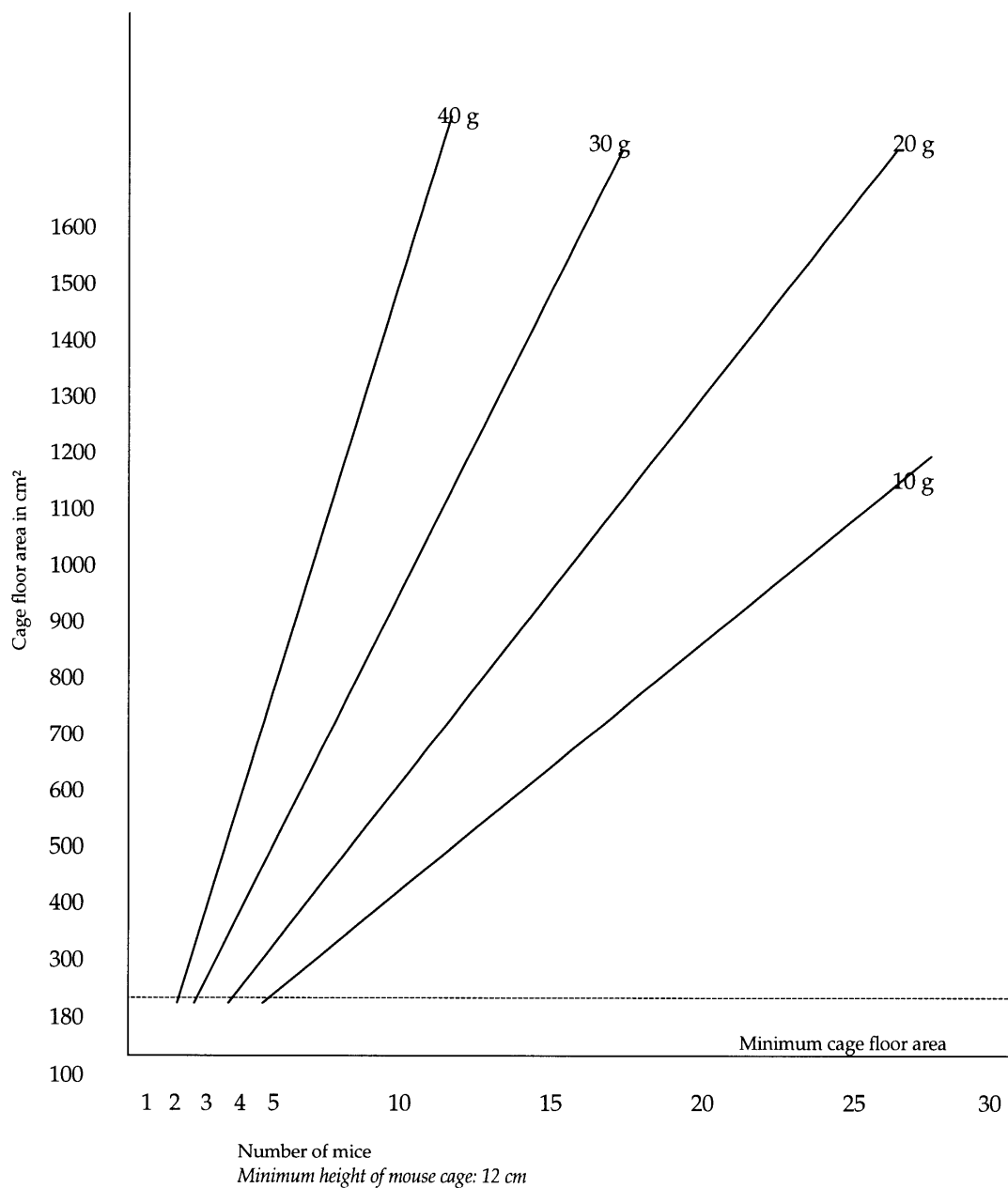

FIGURE 8

Guide to the relationship between number of mice per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 1

GRAF 8

Ukazatel vztahu mezi počtem myší na chovnou nádobu a její podlahovou plochou (chov i procedura)

Čáry představují průměrné hmotnosti a odpovídají čáře EU-EU v Grafu 1

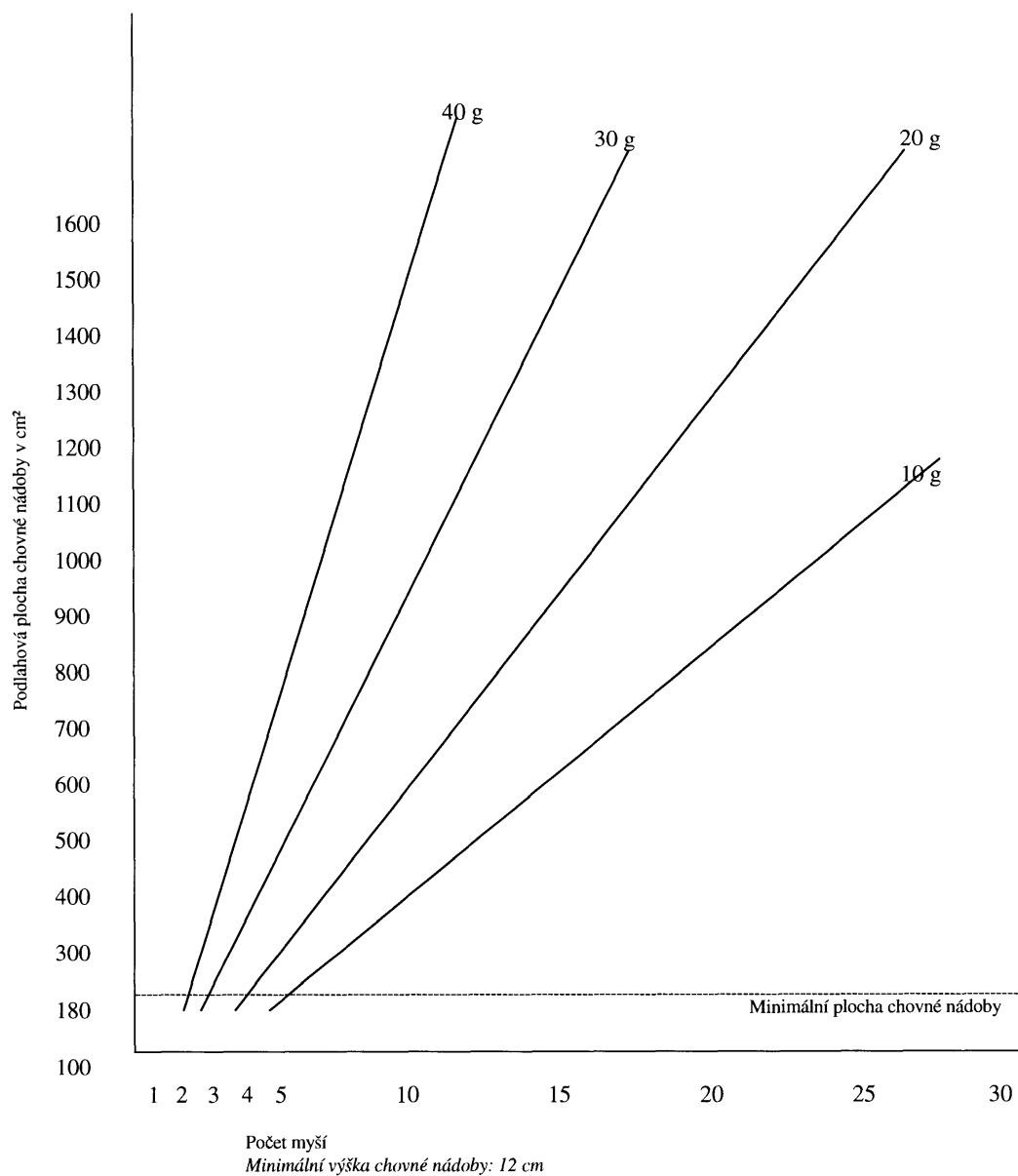
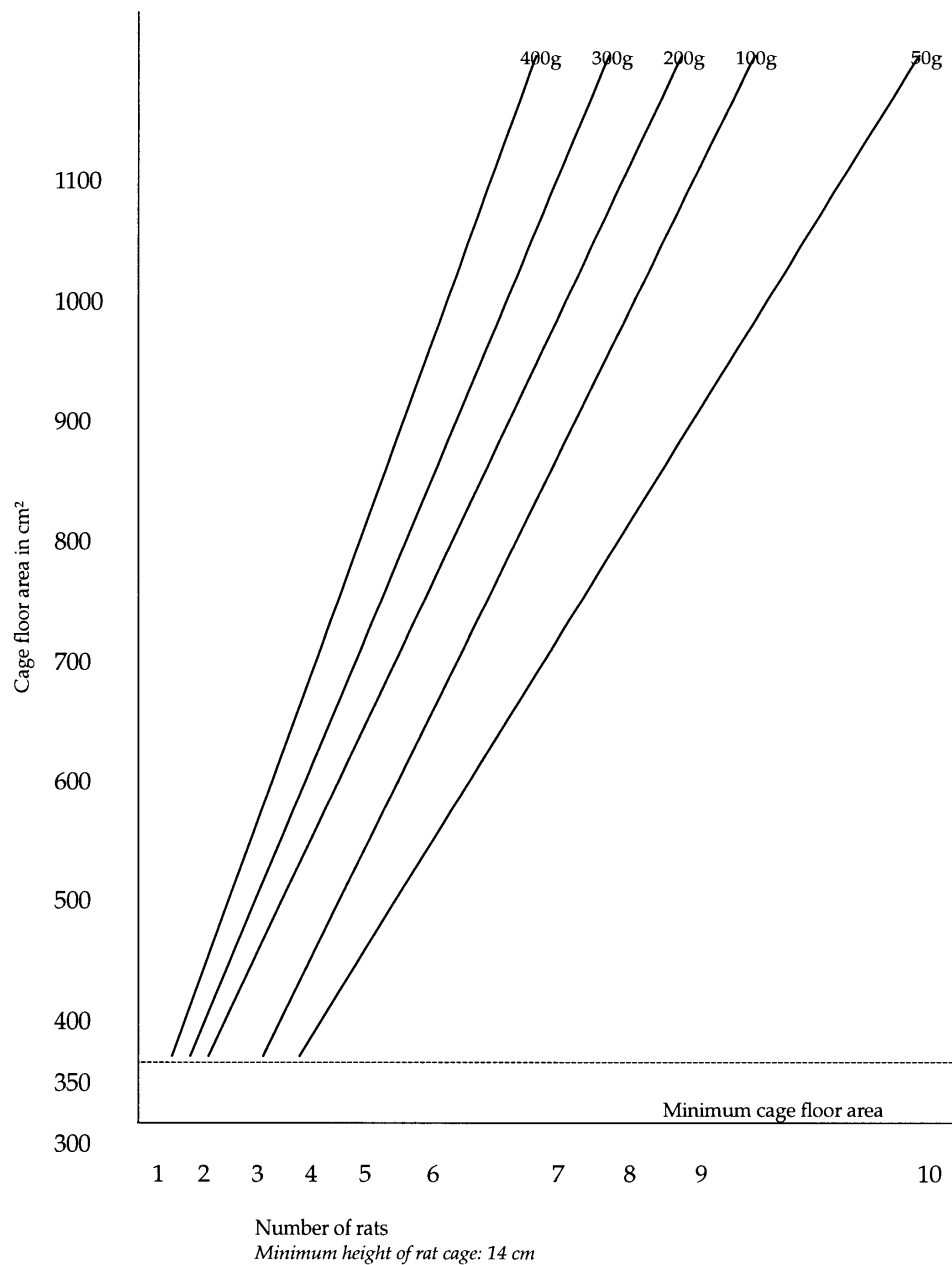

FIGURE 9

*Guide to the relationship between number of rats per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)*

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 2

GRAF 9

Ukazatel vztahu mezi počtem potkanů na chovnou nádobu a její podlahovou plochou (chov i procedura)

Čáry představují průměrné hmotnosti a odpovídají čáře EU-EU v Grafu 2

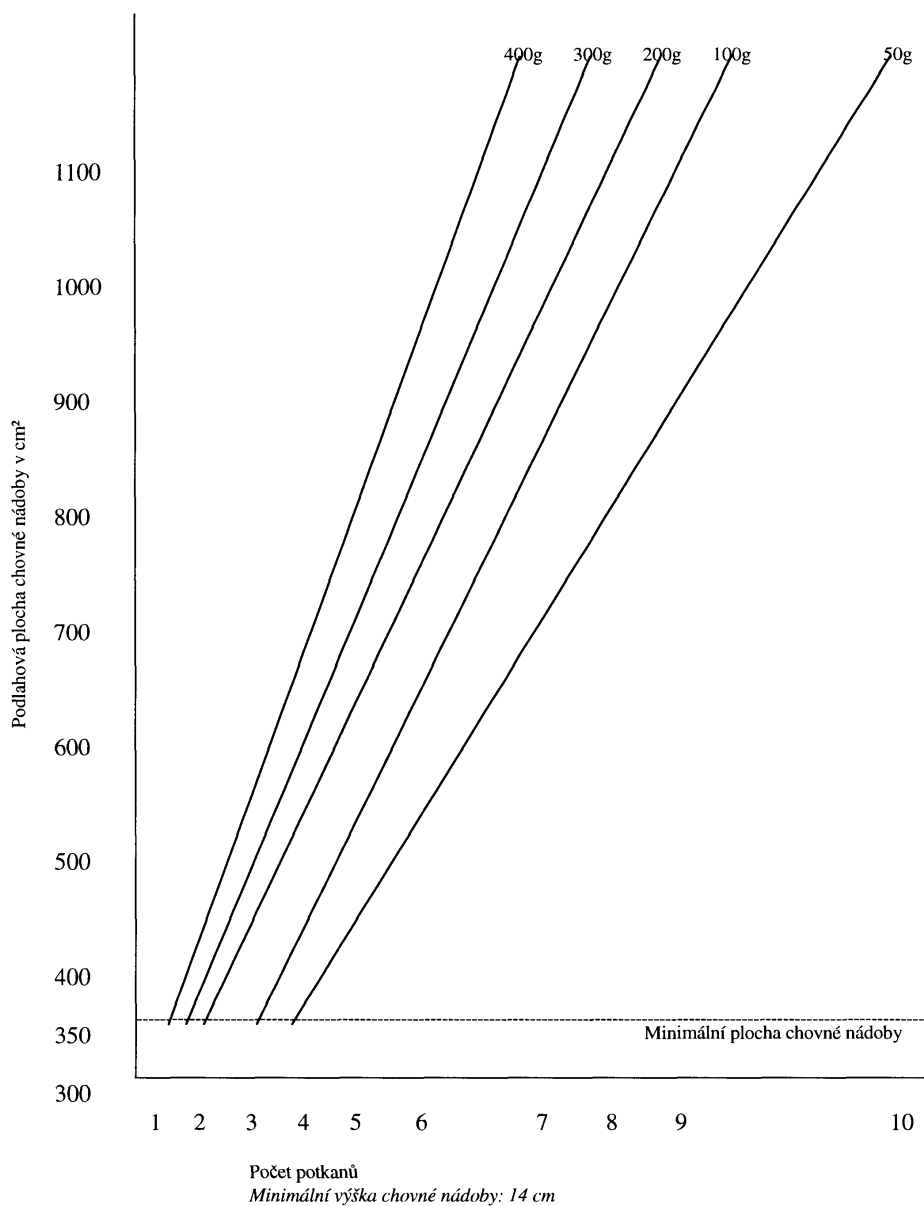
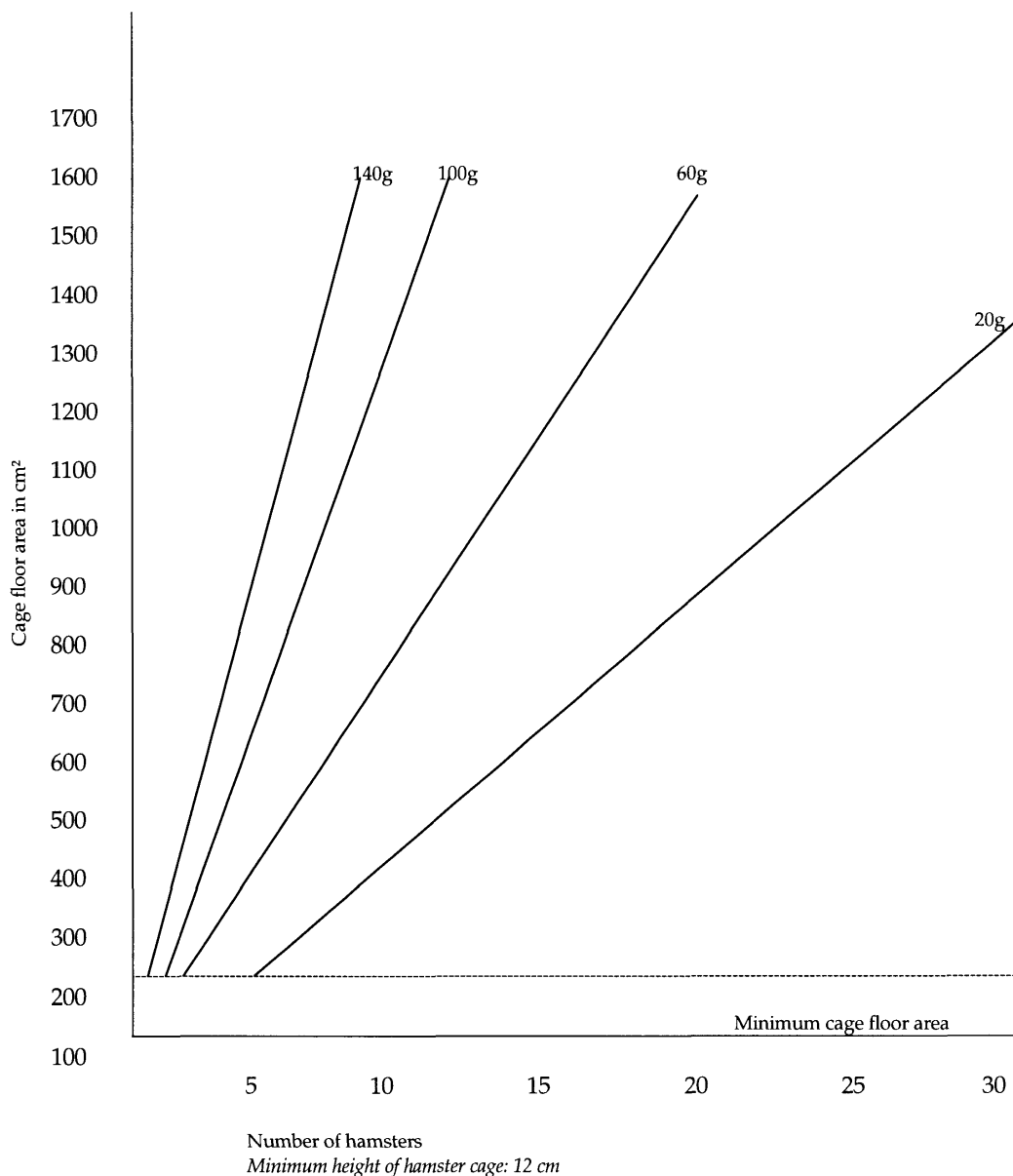

FIGURE 10

Guide to the relationship between number of hamsters per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 3

GRAF 10

Ukazatel vztahu mezi počtem křečků na chovnou nádobu a její podlahovou plochou (chov i procedura)

Čáry představují průměrné hmotnosti a odpovídají čáře EU-EU v Grafu 3

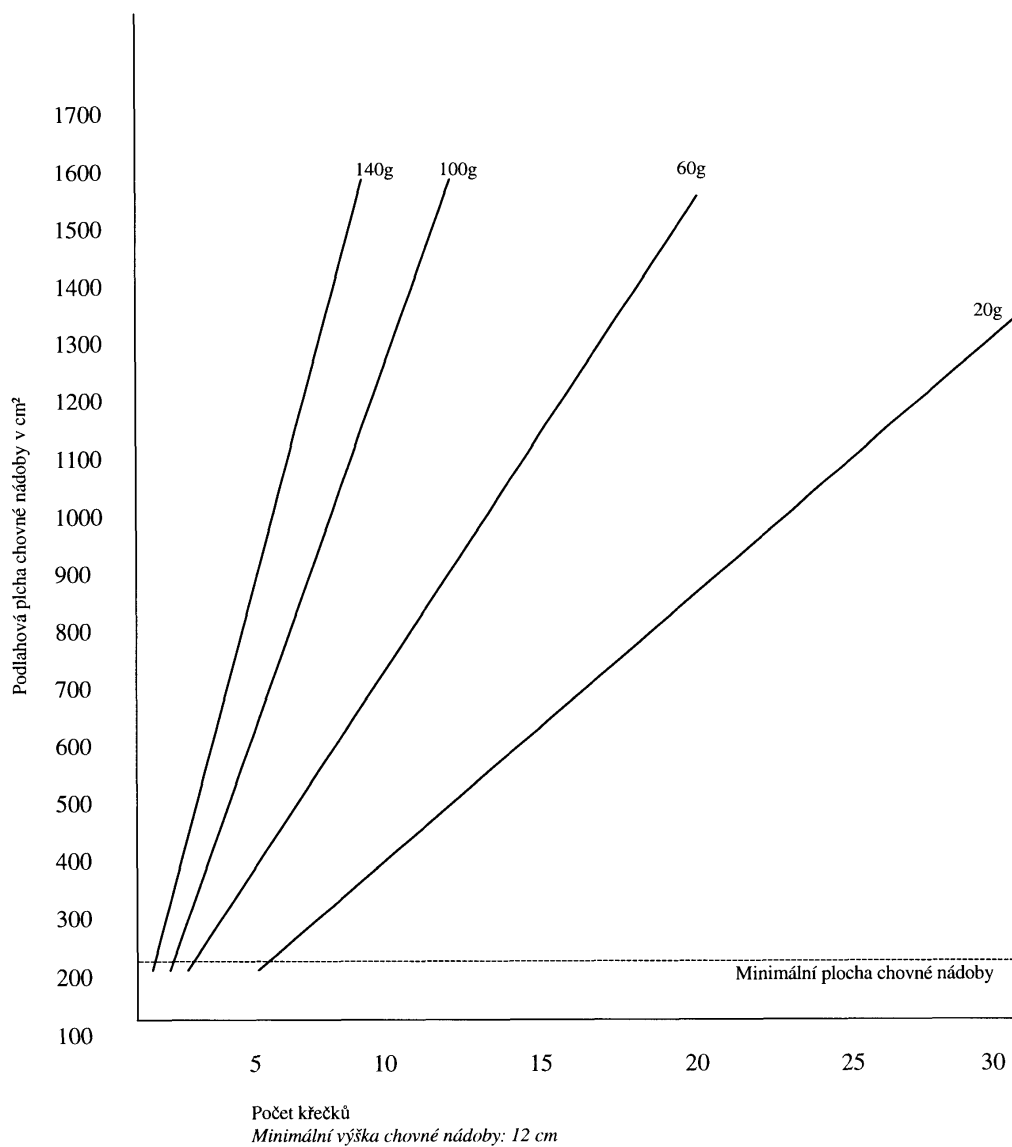
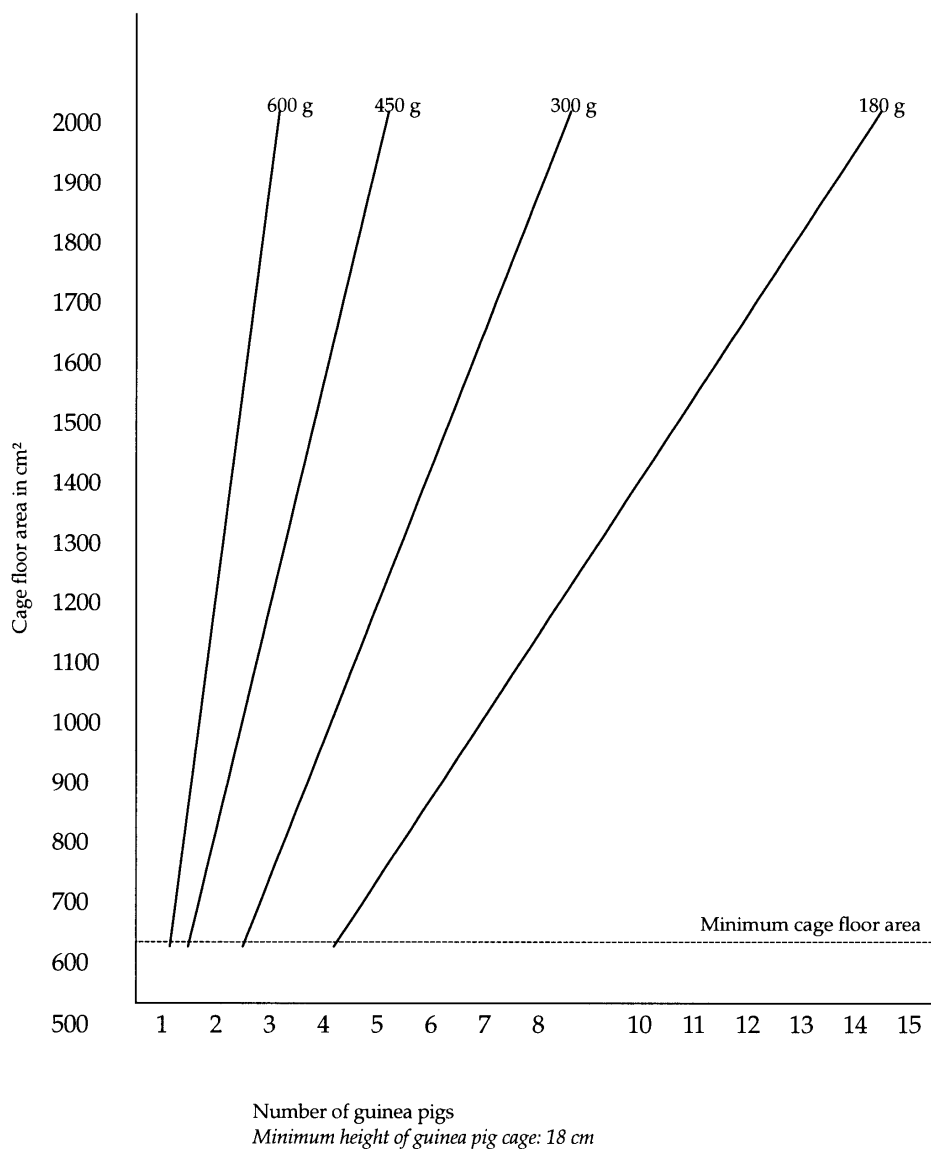

FIGURE 11

Guide to the relationship between number of guinea pigs per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)

The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 4

GRAF 11

Ukazatel vztahu mezi počtem morčat na chovnou nádobu a její podlahovou plochou (chov i procedura)

Čáry představují průměrné hmotnosti a odpovídají čáře EU-EU v Grafu 4

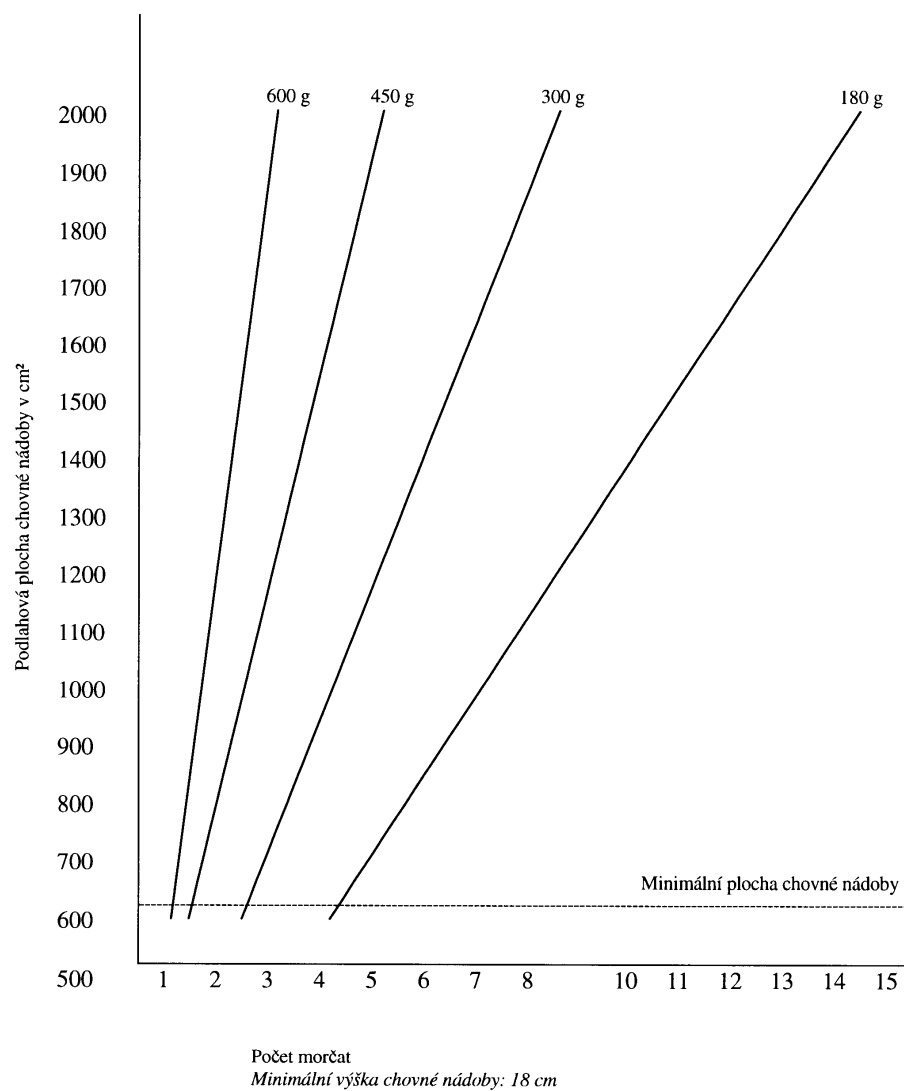
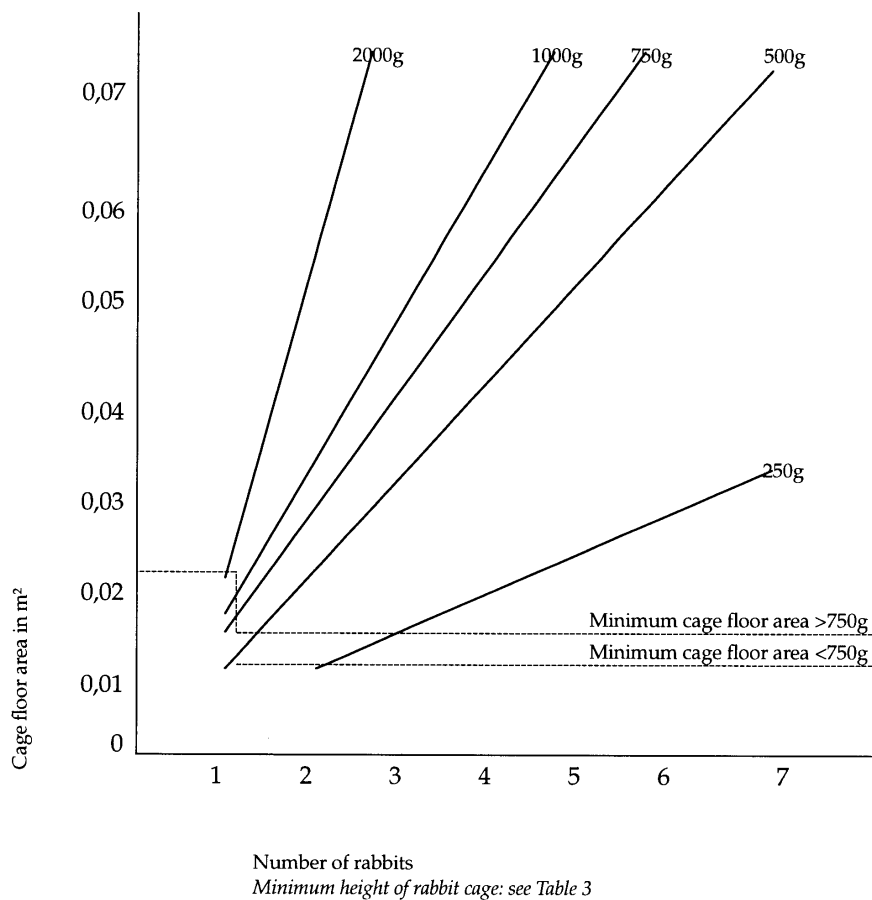

FIGURE 12

Guide to the relationship between number of rabbits per cage
and cage floor area (in stock and during procedures)

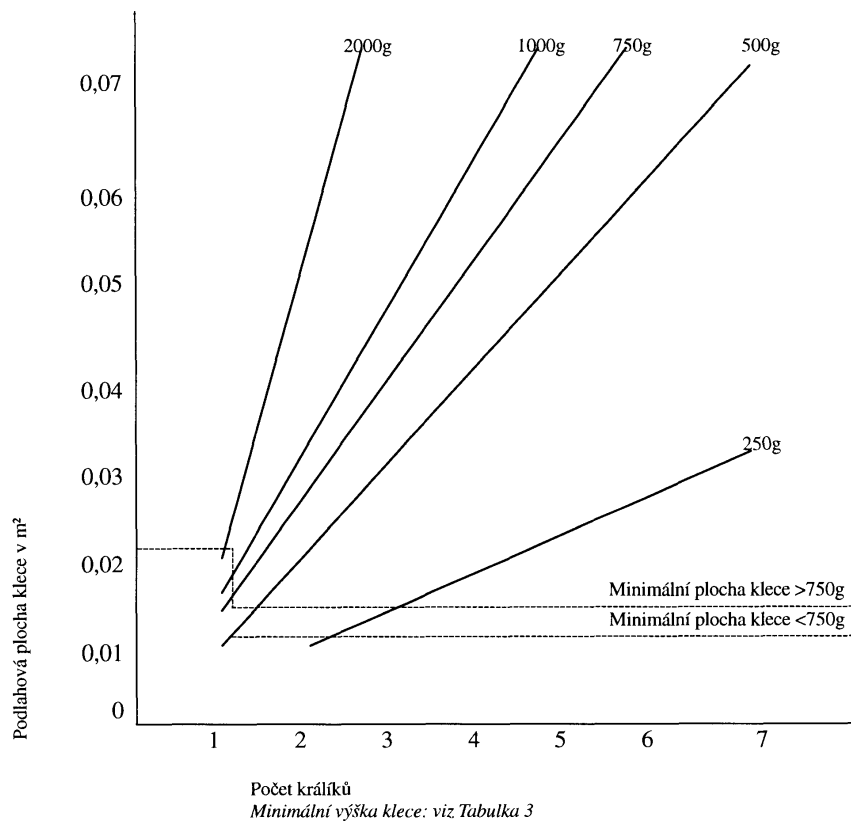
The lines represent the average weights and correspond to the line EU-EU in Figure 5

GRAF 12

Ukazatel vztahu mezi počtem králíků v kleci a její podlahovou plochou (chov i procedura)

Čáry představují průměrné hmotnosti a odpovídají čáře EU-EU v Grafu 5

APPENDIX B

Statistical tables

and

Explanatory notes for their completion
in fulfilment of the requirements
in Articles 27 and 28
of the Convention

PŘÍLOHA B
STATISTICKÉ TABULKY A POKYNY PRO JEJICH VYPLNĚNÍ
PRO SPLNĚNÍ POŽADAVKŮ OBSAŽENÝCH VE ČLÁNCÍCH 27 A 28 DOHODY

Introduction

Under Article 27 and 28 of the Convention, each Party shall collect statistical information relating to certain aspects of procedures coming under the Convention and communicate this information to the Secretary General of the Council of Europe who shall publish the information received.

The method used to collect the information is for each Party to decide and, of course, any additional statistical information may be collected to satisfy national requirements. However, in order to facilitate the work of the Secretary General, the information supplied to him must be comparable and in accordance with the attached tables. Data shall be collected per calendar year.

General

The animals to be counted are those which will be put to a use which may cause them pain, suffering, distress or lasting harm (see Article 1.2.c of the Convention). The counting shall take place when the animals are put to use in a procedure. Each animal shall be counted once only in the same table. Animals not subject to procedures as defined in Article 1.2.c shall not be counted for the purpose of collecting statistical information in the context of this Convention.

The very nature of biological research makes it inevitable that occasions will arise when it is difficult to decide in which column of a table an animal being used in a procedure should be recorded. There is no right or wrong method of solving the problem, which is one of individual choice. Subject to such directives as the competent authorities may give, it is for the scientist to decide where to record his animal.

It is, however, essential to ensure that no animal is counted twice in the same table.

Table 1

The number and kinds of animals used in procedures

In this table the total number of animals used in procedures shall be given, this total being broken down by types or classes of animal.

Table 2

The number of animals used in procedures for selected purposes

This table is intended to show the number of animals used in the broad areas of: fundamental research, development of new products, safety evaluation, diagnosis of disease, and education and training. In column 1, "medical" includes veterinary medicine.

ÚVOD

Podle článků 27 a 28 této Dohody má každá smluvní strana shromažďovat statistické údaje (informace) týkající se některých aspektů procedur spadajících pod Dohodu a tyto informace pak postupovat generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, jehož úkolem je získané informace uveřejnit.

O způsobu sběru informací si rozhodují strany samy, přičemž samozřejmě mohou sbírat i další statistické informace pro vlastní národní potřeby. Pro usnadnění práce generálního tajemníka však musí být dodávané informace srovnatelné a musí odpovídat přiloženým tabulkám. Data se shromažďují vždy za kalendářní rok.

OBECNÉ ÚDAJE

Data se shromažďují o zvířatech, která budou využívána způsobem, který jim může způsobit bolest, utrpení, úzkost nebo trvalé poškození (viz Článek 1.2.c Dohody). Do statistiky je zvíře zahrnuto jakmile je zařazeno do procedury. Každé zvíře může v jedné tabulce figurovat pouze jednou. Zvířata, která nebyla zařazena do procedur podle Článku 1.2.c. nebudou v souvislosti s Dohodou započítávána pro účely statistických informací.

Vzhledem ke specifické povaze biologického výzkumu nezbytně vzniknou situace, kdy bude obtížné rozhodnout, do kterého sloupce tabulky má být zvíře zařazené do procedury zapsáno. Pro řešení tohoto problému neexistuje žádná dobrá nebo špatná metoda a záleží vždy na individuální volbě. S výhradou pokynů daných oprávněnými orgány bude vždy záležet na vědeckém pracovníkovi, na kterém místě tabulky zvíře uvede.

Samozřejmě je nutné zajistit, aby žádné zvíře nebylo v jedné tabulce uvedeno dvakrát.

TABULKA 1

Počet a druhy zvířat použitých v procedurách

V této tabulce bude uveden celkový počet zvířat použitých v procedurách, tento počet bude uveden podle druhů nebo kategorií zvířat.

TABULKA 2

Počet zvířat použitých v procedurách pro vybrané účely

Tato tabulka má ukázat počet zvířat používaných v širších oborech: základní výzkum, vývoj nových výrobků, hodnocení neškodnosti, diagnostika chorob, vzdělávání. Ve sloupci 1 pod pojmem "lékařský" se rozumí i "veterinární".

Table 3

The number of animals used in procedures for selected purposes for the protection of man, animals and the environment by toxicological or other safety evaluations

This table is intended to give a more detailed breakdown of procedures carried out for the general protection of man, animals and the environment excluding medical purposes. Column 6 includes harmful radiation.

Table 4

The number of animals used in procedures concerned with diseases and disorders

This table is intended to illustrate the number of animals used for medical purposes, including veterinary medicine, with special reference to three areas of human disease which are of particular public concern.

Table 5

The number of animals used in procedures required by law

An entry in the column "Party only" shall be made when the procedure is required by the law of the Party in which the procedure takes place, including international obligations into which that Party has entered (for example as a Party to the Convention on the Elaboration of a European Pharmacopoeia or as a member State of the European Communities).

An entry in the column "Other Parties only" shall be made where the aim of the procedure is specifically to meet requirements, including trade requirements, in countries other than the Party, including also requirements of conventions to which the latter is not a party.

"Both" shall be used where the procedure is intended to meet requirements of both groups; in this case no entry shall be made in either of the other two columns.

TABULKA 3

Počet zvířat používaných v procedurách pro vybrané účely na ochranu člověka, zvířat a životního prostředí pomocí toxikologických a jiných hodnocení neškodnosti.

Tato tabulka má udávat detailnější rozdělení procedur provedených v zájmu obecné ochrany člověka, zvířat a životního prostředí vyjma lékařských účelů. Sloupec 6 zahrnuje i škodlivé záření.

TABULKA 4

Počet zvířat používaných v procedurách zabývajících se nemocemi a poruchami

Tato tabulka má znázorňovat počet zvířat použitých pro lékařské účely včetně veterinárního lékařství se speciálním zaměřením na tři oblasti lidských nemocí, které jsou zvláště ve veřejném zájmu.

TABULKA 5

Počet zvířat používaných v procedurách vyžadovaných zákonem

Záznam ve sloupci "Smluvní strana" se vyplní, jestliže procedura je vyžadována zákonem smluvní strany, která proceduru vykoná včetně mezinárodních závazků, do kterých smluvní strana vstoupila (např. jako smluvní strana "Convention on the Elaboration of a European Pharmacopoeia" nebo jako členský stát Evropských společenství).

Záznam ve sloupci "Ostatní smluvní strany" se vyplní, jestliže cílem procedury je vyhovět zvláštním požadavkům včetně požadavků obchodních z jiných zemí, než je smluvní strana včetně požadavků vyplývajících ze smluv, kde posledně zmíněný není smluvní stranou.

"Oba" se použije v těch případech, kde procedura má vyhovět požadavkům obou skupin; v tomto případě se tento údaj neuvede ani v jednom z předchozích dvou sloupců.

TABLE 1

The number and kinds of animals used in procedures during (year) in (Party)

Mice (<i>Mus musculus</i>)	
Rats (<i>Rattus norvegicus</i>)	
Guinea pigs (<i>Cavia porcellus</i>)	
Other rodents (<i>other Rodentia</i>)	
Rabbits (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	
Apes (<i>Hominoidea</i>)	
Other simians (<i>Cercopithecoidea & Ceboidea</i>)	
Prosimians (<i>Prosimia</i>)	
Dogs (<i>Canis familiaris</i>)	
Cats (<i>Felis catus</i>)	
Other carnivores (<i>other Carnivora</i>)	
Horses, donkeys and cross-breeds (<i>Equidae</i>)	
Pigs (<i>Sus</i>)	
Goats and sheep (<i>Capra & Ovis</i>)	
Cattle (<i>Bos</i>)	
Other mammals (<i>other Mammalia</i>)	
Birds (<i>Aves</i>)	
Reptiles (<i>Reptilia</i>)	
Amphibians (<i>Amphibia</i>)	
Fish (<i>Pisces</i>)	
Total	

TABLE 2

The number of animals used in procedures for selected purposes during (year) in (Party)

	All species	Selected species		
		Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primates
1 Biological (including medical) studies of a fundamental nature				
2 Discovery, development and quality control (including safety evaluation) of products or appliances for human and veterinary medicine				
3 Diagnosis of disease				
4 Protection of man, animals and the environment by toxicological or other safety evaluations				
5 Education and training				

TABULKA 1

Počet a druhy zvířat použitých v procedurách za (rok) ve (smluvní straně)

Myši (<i>Mus musculus</i>)	
Potkani (<i>Rattus norvegicus</i>)	
Morčata (<i>Cavia porcellus</i>)	
Ostatní hlodavci (<i>ostatní Rodentia</i>)	
Králíci (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	
Lidoopi (<i>Hominoidea</i>)	
Ostatní primáti (<i>Cercopithecoidea & Ceboidea</i>)	
Poloopice (<i>Prosimia</i>)	
Psi (<i>Canis familiaris</i>)	
Kočky (<i>Felis catus</i>)	
Ostatní šelmy (<i>ostatní Carnivora</i>)	
Koně, osli a kříženci (<i>Equidae</i>)	
Prasata (<i>Sus</i>)	
Kozy a ovce (<i>Capra & Ovis</i>)	
Skot (<i>Bos</i>)	
Ostatní savci (<i>ostatní Mammalia</i>)	
Ptáci (<i>Aves</i>)	
Plazi (<i>Reptilia</i>)	
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	
Ryby (<i>Pisces</i>)	
Celkem	

TABULKA 2

Počet zvířat použitých v procedurách pro vybrané účely za (rok) ve (smluvní straně)

	Všechny druhy	Vybrané druhy		
		Hlodavci a králíci	Psi a kočky	Primáti
1	Biologické (včetně lékařských) studie základní povahy			
2	Objevy, vývoj a řízení jakosti (včetně vyhodnocování bezpečnosti) výrobků nebo léčiv pro humánní a veterinární lékařství			
3	Diagnostika nemocí			
4	Ochrana člověka, zvířat a životního prostředí před jedovatými látkami a jiná vyhodnocení bezpečnosti			
5	Výuka a výchova			

TABLE 3

*The number of animals used in procedure for selected purposes
for the protection of man, animals and the environment
by toxicological or other safety evaluations
during (year) in (Party)*

Further classification of Item 4 of Table 2	All species	Selected species		
		Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primates
1 Substances used or intended to be used mainly in agriculture				
2 Substances used or intended to be used mainly in industry				
3 Substances used or intended to be used mainly in households				
4 Substances used or intended to be used mainly as cosmetics or toiletries				
5 Substances used or intended to be used mainly as additives in food for human consumption				
6 Potential or actual hazards of contaminants in the general environment				

TABLE 4

*The number of animals used in procedures concerned with diseases and disorders
during (year) in (Party)*

		All species	Selected species		
			Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primates
1	Cancer (excluding evaluations of carcinogenic hazards)				
2	Cardiovascular diseases				
3	Nervous and mental disorders				
4	Other human and animal diseases				

Note: When a procedure covers cancer under any item from 2 to 4, the cancer classification should take precedence.

TABULKA 3

Počet zvířat používaných v procedurách pro vybrané účely na ochranu člověka, zvířat a životního prostředí před jedovatými látkami nebo pro jiné vyhodnocení bezpečnosti za (rok) ve (smluvní straně)

Následné třídění řádku 4 Tabulky 2		Všechny druhy	Vybrané druhy		
			Hlodavci a králíci	Psi a kočky	Primáti
1	Látky použité nebo uvažované pro použití především v zemědělství				
2	Látky použité nebo uvažované pro použití především v průmyslu				
3	Látky použité nebo uvažované pro použití především v v domácnosti				
4	Látky použité nebo uvažované pro použití především v kosmetice nebo jako toaletní zboží				
5	Látky použité nebo uvažované pro použití především jako přísady do potravin pro lidskou spotřebu				
6	Potenciálně nebo skutečně nebezpečné znečišťující látky v životním prostředí				

TABULKA 4

Počet zvířat v procedurách zabývajících se nemocemi a poruchami za (rok) ve (smluvní straně)

		Všechny druhy	Vybrané druhy		
			Hlodavci a králíci	Psi a kočky	Primáti
1	Nádorová onemocnění (mimo vývojových nádorových rizik)				
2	Kardiovaskulární onemocnění				
3	Nervové a duševní poruchy				
4	Ostatní onemocnění člověka a zvířat				

Poznámka: Pokud procedura má vztah k nádorovým onemocněním v kterémkoli řádku 2-4, bude mít přednost zařazení pod nádorová onemocnění (řádek 1).

TABLE 5

*The number of animals used in procedures required by law
during (year) in (Party)*

	All species	Selected species		
		Rodents and rabbits	Dogs and Cats	Primates
Party only				
Other Parties only				
Both				

TABULKA 5
Počet zvířat používaných v procedurách vyžadovaných zákonem za (rok) ve (smluvní straně)

	Všechny druhy	Vybrané druhy		
		Hlodavci a králíci	Psi a kočky	Primáti
Pouze smluvní strana				
Pouze ostatní strany				
Všechny strany				